Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 245 (6882). ● 19 декабрь, 1978 йил СЕШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГИЗ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида 1978 йил ноябрь ойида капролактам ишлаб чиқарувчи объектлар қурилишини жадаллаштириш учун қурилиш ва монтаж ташкилотлари ўртасида олиб борилган социалистик мусобақани якунлади. Социалистик мусобақада Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси Чирчиқ ихтисослаштирилган бошқармаси социалистик мусобақа ғолиби деб топилди (бошқарма бошлиғи ўртоқ Жалилов, партия ташкилоти секретари ўртоқ Фурман, қурилиш касаба союз комитети раиси ўртоқ Николаев, комсомол комитетининг секретари ўртоқ Бекирова). Бу коллективга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи билан бирга пул мукофоти берилди.

Капролактам объекти қурилишида 1978 йил ноябрь ойида қуйидаги ташкилотларнинг яхши ишлаганлиги қайд қилинди: Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш министрлигига қарашли «Узпромвентиляция» трестининг Оққовоқдаги механизациялашган кўчма колоннаси (бошлиғи ўртоқ Полишчук, партия ташкилоти секретари ўртоқ Поваренкин, қурилиш касаба союзи комитетининг раиси ўртоқ Жданкин, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Усмонов). СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли «Узглавводстрой»нинг «Ташкентводстрой» трестининг 4-механизациялашган кўчма колоннаси (бошлиғи ўртоқ Сукманов, партия ташкилоти секретари ўртоқ Федоров, қурилиш касаба союзи комитетининг раиси ўртоқ Димитерко, комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Кирилова).

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

Зарбдор 1978 йилимиз маррага яқинлашмоқда. Областимизнинг ҳамма шаҳар ва районларидан, хўжаликлар, ишлаб чиқариш коллективларидан беш йилликнинг учинчи йили топшириқлари ва юксак социалистик мажбуриятлар бажарилганлиги ҳақида ғалаба рапортлари, меҳнат муваффақиятлари ҳақидаги қувончли хабарлар келиб турибди. Бу ютуқлар партия ташкилотлари етакчилигида КПСС XXV съезди белгилаб берган улуғвор режаларни амалга ошириш йўлида қилинган катта ишнинг натижасидир.

Бу кўп сонли идеология кадрларининг тинимсиз меҳнати, меҳнаткашларни тарбиялашда, уларга ғоявий таъсир ўтказишда хилма-хил форма ва методлардан моҳирона фойдаланилганлиги самарасидир.

Идеология ходимлари меҳнаткашларни ғоявий тарбиялаш, уларда меҳнат активлигини оширишни ўзларининг биринчи галдаги бурчлари деб биладилар. Зотан, ҳар бир коммунист қанчалик юксак ғоявий ва аҳлоқий фазилатларга эга бўлса, партиянинг маънавий обрўси ҳам шунчалик юқори бўлади, кўзланган мақсадга эришиш осонлашади.

КПСС XXV съездида таъкидланганидек, ижтимоий-сиёсий тарбия ишларини ривожлантириш партия ташкилотларининг маҳоратига боғлиқ бўлиб, бу ишларни аҳолининг ҳар хил тоифаси, уларнинг касби, ёши, умумий таълим даражасини ҳисобга олган ҳолда олиб бориш керак. Шу кунларда зўр уюшқоқлик ва ишчанлик билан ўтаётган район ва шаҳар партия конференцияларида бошланғич партия ташкилотларининг хўжалик ва экономикага раҳбарлик қилиш борасидаги фаолияти таҳлил этилиши билан бирга идеология ходимларининг КПСС XXV съезди ҳамда партиянинг ғоявий тарбия соҳасидаги қарорларини бажариш борасида олиб борган ишлари атрофлича кўриб чиқилмоқда. Шу нарса таъкидланмоқдаки, идеология ишларининг таъсирчанлиги ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун бошланган социалистик мусобақада, кенг авж олган ватанпарварлик ташаббусларида, новаторлар ва илғор коллективларнинг муваффақиятларида яққол намоён бўлмоқда.

Ангрен шаҳар партия ташкилоти идеология ишларини такомиллаштиришда яхши тажриба тўплаган. Шаҳарда тарбиявий ишга комплекс ёндошиш проблемасини ўрганиш бўйича кенгаш тузилган. Бошланғич партия ташкилотларининг тарбия ишига комплекс ёндошиш борасидаги тажрибалари шаҳар партия комитетида умумлаштирилиб, кенг ёйилмоқда. Кейинги уч йил ичида шаҳар партия комитети ўтказган бюро, пленум, активларининг аксарияти ғоявий-сиёсий ишларни яхшилашга қаратилди.

Меҳнаткашларга сиёсий тарбия беришда партия ўқувининг ҳаёт билан, социал ва маданий қурилиш практикаси билан боғлиқ ҳолда олиб борилиши муҳим аҳамиятга эга. Бу ўринда Тошкент райони пропагандистлари тажрибасини мисол қилиб келтириш мумкин. Навоий номли колхозда тажрибали пропагандист Йўлдош Надибоев олиб бораётган сиёсий ўқиш тингловчилари қатор ватанпарварлик ҳаракатларининг бошловчиларидир. Жумладан, тингловчи Вазира Шобобоева ўтган йили ҳар бош сигирдан 6200 килограммдан сут соғиб оламан, деб оширилган социалистик мажбурият олган эди. У социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Унинг бу муваффақиятида пропагандистнинг ролидан кўз юмиш мумкин эмас.

Шу кунларда областимиз пропагандистлари, сиёсий ўқув ташкилотчилари «Сафимизда қолоқлар бўлмасин», «Ҳамма ишда тежамкор бўлайлик» шиорини оммалаштириш, бу ташаббуслар издошларини кўпайтириш учун курашмоқдалар. Лекин, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида алоҳида таъкидлаб ўтилганидек, юзаки, уйдирма «ташаббуслар» кетидан қувиш керак эмас. Бизга миллион-миллион кишиларнинг қалбига қўл солиб, илҳомлантира оладиган, ҳақиқатан ҳам халқ орасида пайдо бўладиган амалий ташаббуслар керак.

Областимизда идеология ишини талаблар даражасига қўя олмаётган, кишиларнинг билими ва тайёргарлигини ҳисобга олмай, бу ишга юзаки ёндашаётган партия ташкилотлари ҳам йўқ эмас. Жумладан, Бўстонлиқ район партия конференциясида сўзга чиққан делегатлар ғоявий-сиёсий ишларни ташкил этишда формализмга йўл қўйилаётганлигини танқид қилдилар.

Ҳозир совет кишиси сиёсий жиҳатдан ҳар қачонгидан ҳам саводли ва активдир. Бу идеология ходимлари, шунингдек, оммавий ахборот воситалари олдига нисбатан ҳақли равишда юксак талаблар қўймоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида ўртоқ Л. И. Брежнев шундай деди: «Иш сифатини, самарадорлигини ошириш, унинг форма ва методларини такомиллаштириш — мафкуравий жабҳа ходимларининг бурчидир». Пленум мафкуравий ишдаги нуқсонлар, орқада қолишлар катта зарар етказиши мумкинлигини кўрсатиб ўтди.

Шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми қарори, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган қоида ва хулосалар, СССР Олий Совети сессияси материалларини кенг тушунтириш ва пропаганда қилиш, уларни ҳар бир меҳнаткаш онги ва қалбига етказиш зарур.

Пленум қарорларини активлик билан тушунтириш ҳар бир коммунист, агитатор, сиёсий ахборотчи, сиёсий докладчиларнинг жонажон ишидир. Область сиёсий маориф уйи ана шу муҳим ҳужжатларни партия, комсомол ўқуви ва иқтисодий таълим системасида чуқур ўрганиш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқиб, тўғри иш қилмоқда. Пленум якунларини ўрганиш юзасидан ўтказилаётган йиғилишларда партия, совет, хўжалик раҳбарлари, мутахассислар, олимлар қатнашиши ҳам муҳимдир. Бу ишга оммавий ахборот ва пропаганданинг ҳамма воситалари катта ҳисса қўшишлари керак. Шаҳар ва район газеталари, маҳаллий телевидение кўрсатувлари ва радиоэшиттиришлар хўжалик ва социал турмушнинг етук проблемаларини ўртага қўядиган принципиал мақолалар, эшиттиришлар тайёрлашлари лозим.

Шуни унутмаслик керакки, КПСС XXV съезди олдимизга қўйган улуғвор вазифаларни амалга ошириш идеология ишининг тўғри йўлга қўйилганлиги, унинг самарадорлигига кўп жиҳатдан боғлиқдир.

ТЎҚҚИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ САККИЗИНЧИ СЕССИЯСИ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Тўққизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг саккизинчи сессияси шу йил 20 декабрь куни соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари 19 декабрь соат 10 дан 19 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг биносида, 20 декабрь куни соат 9 дан бошлаб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 20 декабрь соат 9 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида бўлади.

БЎКА районидаги Ҳамза номли колхоз 1780 гектар ернинг ҳар гектаридан 31 ўрнига 36 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олди. Ҳозир экинлардан бўшаган майдонларни шудгор қилиш қизғин тус олди. 15 та ҳайдов тракторининг ҳар бири икки сменада ишлаб, кунига 6—7 гектардан ерни шудгор қилмоқда. Суратда: илғор тракторчи Т. Боботоев ва юқори ҳосилли бригада бошлиғи Ю. Юнусов ўртоқлар.

Ж. Тўраев фотоси.

КОЛЛЕКТИВ, ИЗЛАНИШ, САМАРА

Тошкент пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмаси республикамиз саноати ана шу тармоғининг йирик корхонаси ҳисобланади. Унинг кўп минг кишилик коллективи фидокорона меҳнат қилиб, давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажармоқда. Пойафзалчиларнинг тинмай изланишлари, ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланишлари, социалистик мусобақанинг ошкоралиги ва оммавийлиги катта-катта меҳнат ютуқларига олиб келмоқда.

Корхона ишчи ва хизматчилари самарадорлик ва сифат беш йиллигининг зарбдор учинчи йилида ҳам унумли меҳнат қилмоқдалар. Маҳсулот реализация қилиш топшириқларини ҳар ойда ортиғи билан адо этишяпти. Шу туфайли ҳам йил бошидан бери қўшимча реализация қилинган пойафзал салкам бир миллион сўмлигини ташкил этди.

Пойафзалчилар фаолиятининг деярли барча асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлари кўнгилдагидек бўлмоқда. Маҳсулот сифати муттасил яхшиланиб бораяпти. Давлат сифат белгиси билан чиқарилаётган оёқ кийимлари йилдан йилга кўпаймоқда. Юқори сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқариш борасида зарбдор йил учун белгиланган топшириқ ҳам муваффақиятли бажарилмоқда. Ҳозиргача 4 миллион сўмликдан ошиқ пойафзал фахрли беш кирrали белги билан реализация қилинди.

Бирлашма ишчи-хизматчиларининг тежамкорликдаги ютуқлари ҳам чакки бўлмаяпти. Ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида бу масалага катта эътибор билан қаралмоқда. Ҳар бир дециметр чарм, газлама, таглик материаллар, ҳар бир киловатт-соат электр энергияси, ҳар бир килограмм ёғилғининг тежаб-тергаб сарфланиши устидан қаттиқ назорат ўрнатилган.

Тежамкорлик ҳар бир ишчи-хизматчининг меҳнат шиори бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам тежамли ишлаётганлар сафи муттасил кенгайиб бормоқда. Уларни моддий ва маънавий рағбатлантириш тартиби ишлаб чиқилган. Шунга мувофиқ тежаб қолинган маҳсулот қийматининг маълум миқдори ишчи-хизматчининг ўзига пул мукофоти тариқасида тўланаяпти.

Социалистик мусобақа ғолибларини аниқлашда тежамкорликдаги натижалар алоҳида эътиборга олинмоқда. Фақатгина маҳсулотни кўп ишлаб чиқариш билан ғолибликка эришиш мумкин бўлмай қолди. Бунинг учун аввало маҳсулот сифатининг яхши бўлишига, материаллар ва хом ашёнинг кўплаб тежалишига эришиш керак. Бундай тартиб коллективлар ва айрим ишчи-хизматчиларнинг сифатли ва тежамли ишлашдан моддий манфаатдорлигини кучайтирмоқда.

Бирлашма корхоналарида сифат кунлари, тежамкорлик бўйича жамоатчилик кўриклари ўтказиш анъана бўлиб қолган. Шу йилнинг учинчи кварталида ўтказилган тежамкорлик кўриги натижаси жуда яхши бўлди. Кўрик комиссиясига меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, материаллар ва хом ашёдан тежаб-тергаб фойдаланишга қаратилган жуда кўп таклифлар тушди. Уларнинг ўн иккитасини амалга ошириш ҳар хил корхонага 80 минг сўмлик иқтисодий самара келтиради.

Тежамкорлик — коммунистик хислат

Умуман эса учинчи квартал мобайнида ишчи-хизматчиларнинг ижодий изланиши, кўплаб маблағлар ва материалларни иқтисод қилиши туфайли 240 минг сўмликка яқин иқтисодий фойда олинди. Кўрик давомида 15 та янги технологик ускуна ўрнатилди. Бу тадбир қатор ишлаб чиқариш жараёнларини кескин такомиллаштириш, ишлаб чиқариш маданияти ва иш унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтиришга олиб келди.

Бирлашмада ишчилар малакасини оширишга катта эътибор берилмоқда. Чунки, уларнинг малакаси қанчалик юксак бўлса, ҳар қандай мураккаб бўлган операцияларни ва жараёнларни осонликча уддалай оладиган бўлишади. Шу мақсадда доимий ва қисқа курслар ташкил этилади. Бу курсларнинг машғулотларини мазмунли ва қизиқарли ўтказишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Ишчи-хизматчилар бундай курсларда пойафзал ишлаб чиқариши билан боғлиқ бўлган замонавий техника воситаларини фойдаланишни, прогрессив технология жараёнларини ўрганадилар. Бундан ташқари, ишлаб чиқариш илғорлари ўз тажрибаларини касбдошлари билан ўртоқлашадилар. Курслар машғулотларининг шундай ташкил этилиши уларга бўлган қизиқишни кучайтирмоқда. Ҳар йили минглаб пойафзалчилар шундай курсларда малакаларини оширишяпти, янги касбларни эгаллашяпти. Фақатгина шу йилнинг учинчи кварталида 200 га яқин ишчи бундай курсларда таълим олишди.

Тежамкорлик юзасидан бораётган цехлараро социалистик мусобақада иккинчи тайёрлов цехи коллективи пешқадамлик қилмоқда. Бу цех коллективи йил бошидан бери 1 миллион 600 минг квадрат дециметр чарм, 1 миллион 260 минг квадрат дециметр резина ва картон тежаб қолди. Ана шу тежалган материаллар 66 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқаришга етарлидир.

Цех коллективи эришаётган бундай ютуқларда Комил Расулов, Абдулла Орифжонов, Лев Шварц ва бошқа шу каби ўнлаб тажрибали ишчиларнинг муносиб ҳиссаси бор. Улар тежамкорликда касбдошларига намуна бўлишяпти. Бу соҳадаги тажрибаларини цехдаги барча ишчиларга кунт билан ўргатишмоқда. Мураббийчилик ҳаракатида фаол қатнашишяпти. Улар йил бошидан бери ўнларча минг квадрат дециметр чарм ва резина материалларини иқтисод қилдилар. Цех коллективи эса йил охиригача яна 300 минг квадрат дециметр чарм тежаб қолиш учун қизғин кураш олиб бормоқда.

Бирлашма бўйича эса йил бошидан бери 6,5 миллион квадрат дециметр юмшоқ ва қаттиқ чарм тежаб қолинди. Бу маҳсулот эвазига 60 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқариш мумкин.

Бирлашма ишчи-хизматчилари зарбдор йилни муваффақиятли якунлаш, ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилини ҳам меҳнатда яхши кўрсаткичлар билан нишонлаш учун қизғин тайёргарлик олиб боришяпти. Барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар қатори маҳсулот сифатини яхшилаш ва материаллар ҳамда хом ашёни тежаб қолишда салмоқли натижаларга эришиш учун янги-янги резервларни қидириб топиш йўлида изланишни янада авж олдирмоқдалар.

И. ИСМОИЛОВ,
М. МАҲМУДОВ.

ТУРМУШ МАДАНИЯТИНИ ОШИРИШ — УМУМХАЛҚ ВАЗИФАСИ

18 декабрь куни Тошкентда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгашининг мажлиси бўлди. КПСС Марказий Комитети июль ва ноябрь Пленумлари қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида ўртага қўйилган вазифалар асосида маданий қурилишнинг актуал масалалари кўриб чиқилди.

Ўзбекистон ССР Госплани раисининг биринчи ўринбосари М. С. Саидов, «Узколхозстрой» бирлашмасининг раиси И. А. Ашуров, Республика Қурилиш министри С. А. Омеров, «Главташкентстрой» бошлиғи Т. Набиев кооператив уй-жой қурилиши планлари қандай бажарилаётганлигини маълум қилдилар. Шу нарса қайд этиб ўтилдики, республикада ҳозирдаёқ 27 шаҳар ва 439 қишлоқ уй-жой қурилиш кооперативлари ишлаб турибди. Бинокорлар бу йил 230 минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширдилар. 1214 хўжалик хуторлардан ва хутор типидаги посёлкалардан янги уйларга кўчирилди.

Шу билан бирга республиканинг айрим областларида кооператив уй-жой қурилиши ҳали суст ривожланмоқда. Уй-жой қурилишининг индустриал методларига етарли эътибор берилмаётир. Ишларнинг сифати янги уйларга кўчиб кираётган кишиларнинг ҳаққоний эътирозларига сабаб бўлмоқда.

Кенгашнинг мажлисида Фарғона, Андижон ва Наманган областларида мактабгача болалар муассасалари тармоғини кенгайтириш борасидаги қўшимча тадбирлар тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди. Фарғона область ижроия комитетининг раиси Х. У. Умаров, Андижон область партия комитетининг секретари М. Муҳиддинов, Наманган область партия комитетининг секретари Т. Рўзибоев ахборот бердилар. Шу беш йиллик мобайнида мазкур областларда мактабгача болалар муассасалари анча кўпайтирилди. Яна тўқсон бир минг етти юз бола янги болалар ясли ва боғчаларига йўлланма олди. Шу йилнинг охиригача эса 30 мингдан кўпроқ ўринли ясли ва боғчалар очилиши лозим. Мактабгача муассасаларнинг моддий базаси мустаҳкамланади.

Республика даволаш муассасалари, профилакторийлари, дам олиш уйларида она ва болага хизмат қилишнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала мажлисда атрофлича муҳокама қилинди.

Ҳар йили Ўзбекистонда 800 мингдан кўпроқ бола касалхоналарда малакали медицина ёрдамини олади, 93 минг аёл, 350 минг ўспирин касаба союз шифохоналарида ҳордиқ чиқаради. Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатовнинг, Узсовпроф раиси Н. М. Маҳмудованинг, Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министри Қ. С. Зоировнинг ахборотларида ана шу рақамлар айтиб ўтилди.

Кенгаш сут заводларида болалар овқати цехларини, магазинларда болалар овқати ва парҳез овқат бўлимларини тобора кенгроқ ташкил этиш зарурлигини кўрсатиб ўтди, Узсовпрофга, касаба союз курортлари, туризм ва экскурсия бошқармалари республика советларига ота-оналарни болалари билан бирга санаторийларда даволаш ва дам олишга қабул қилишни кўпайтириш таклиф этилди.

Мажлисда ўртоқ Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан кенгаш тегишли тавсияларни қабул қилди.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин Л. И. Греков, Й. Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Қ. Камолов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, СССР Маданият министрининг биринчи ўринбосари Ю. Я. Барабаш иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ИНСТИТУТ БАЙРОҒИДА ОРДЕН

1928 йилда Ўзбекистонда шарқдаги биринчи санъатшунослик институти ташкил қилинган эди. Бугун Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий номли санъатшунослик институти 50 ёшга тўлди. Институт олимлари санъатшунослик фанини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшдилар. Институт ходимларидан кўпчилигининг асарлари бутун дунёга машҳур бўлди. Совет санъатшунослигини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун институт Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланди.

18 декабрь куни институт юбилейига ва коллективга Халқлар дўстлиги ордени топширилишига бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди. Мажлисни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков очди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан институт ходимларини, республика олимларини, маданият арбобларини шонли сана билан ҳамда институтнинг Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганлиги туфайли самимий муборакбод қилди.

Институт ташкил этилганидан бери, деди у, катта ва шонли йўлни босиб ўтди. Ўзбек халқининг бой маданий меросини тўплаш ва ўрганишдан, илмий ҳамда ижодий ходимлар тўнғич миллий кадрларини тайёрлашдан ўз фаолиятини бошлаган институт кейинчалик Совет Ўзбекистонининг санъатшунослик фани билан замонавий санъатини шакллантириш ва ривож топтиришга сезиларли ҳисса қўшди.

Институт коллективининг актив иштирокида ўзбек музикасига кўп овозлилик ва симфонизм жорий этилди, биринчи миллий опера ва балетлар вужудга келтирилди, замонавий театр бунёд бўлди, тасвирий санъат ва ҳайкалтарошликнинг Европа ва рус мактаби анъаналари ўзлаштирилди.

Санъатшунослик институтининг асарлари совет фанига салмоқли ҳисса бўлиб қўшилди, ҳозир бу асарлар бизнинг мамлакатимиздагина эмас, чет элларда ҳам маълум. Институт умуман ўз вазифасини муносиб равишда бажараётганлигини айтиш кишини қувонтиради. Биз энди Ўзбекистонимизда совет санъатшунослик фанининг СССРдаги катта марказларидан бири борлиги билан фахрланамиз.

Институтнинг қилган хизматлари улкан бўлсада, олдинда янада каттароқ вазифалар турибди, партиянинг XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежневнинг йўл-йўриқлари шу вазифаларни белгилаб берган.

Мамлакатда содир бўлаётган жараённинг ажралмас қисми сифатида Ўзбекистон санъатининг бугунги тараққиёт жараёнини янада чуқур, юксак ғоявий-назарий даражада умумлаштириш вазифаси турибди. Бутун илмий-тадқиқот фаолиятини анча яхшилаш, оммавий санъат турлари, кино, телевидение назариясини, театр ва музиканинг биз учун кўпроқ оммавий ва таъсирли жанрлари назариясини ўрганиш ва ишлаб чиқишга биринчи навбатда эътибор бериш ҳамда улардан коммунистик тарбияда кўпроқ фойдаланиш зарур.

Институт коллективи олдида турган энг муҳим вазифалардан бири фольклорнинг бутун бойликларини чуқур назарий умумлаштириш ва очиб беришдан иборатдир. Бизда маданиятнинг атоқли усталари ажойиб санъати ҳали етарлича ўрганилмаяпти. Уларнинг юксак чўққиларга эришган ижодиёти, шу ижодлар ҳақида монографиялар, кўпдан-кўп илмий асарлар ва китоблар яратишга арзигуликдир.

Санъат социологияси ҳамда нафис маданиятни прогноз қилиш масалаларига алоҳида аҳамият бериш, Урта Осиё халқлари санъатларининг кўп асрлик бой тарихини ўрганиш ва совет маданиятининг улкан ютуқларини кенг кўламда пропаганда қилиш лозим.

Санъатшунослик соҳасидаги илмий ишларни координация қилиш, санъатнинг ҳамма турлари ва жанрларини ривожлантиришга таъсирини кучайтириш институтнинг муҳим вазифасидир.

Ш. Р. Рашидов гулдурос қарсаклар остида Халқлар дўстлиги орденини институт байроғига қадаб қўйди.

СССР Маданият министрининг биринчи ўринбосари Ю. Я. Барабаш институт ходимларини ҳукуматнинг юксак мукофоти билан табриклади.

Институт директори Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги В. Й. Зоҳидов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси Г. А. Пугаченкова илмий муассасанинг фаолиятига юксак баҳо берганликлари учун Коммунистик партия билан Совет ҳукуматига миннатдорчилик билдирдилар.

Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг бўлим мудири Ф. У. Уразаев, Қорақалпоғистон ёш томошабинлар театрининг бош режиссёри Н. А. Ансатбоев, Ўзбекистон композиторлар союзи правлениесининг раиси Э. Ш. Солихов юбилярни сидқидилдан қутладилар.

Тантанали мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Г. Анисимкин, И. Р. Қурбонов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ШАҲАР ВА РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

ИЛҒОР ТАЖРИБАЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

(ЧИНОЗ)

Чинозлик пахтакорлар бу йилги синовдан муваффақиятли ўтдилар. Ҳар гектар пахта майдондан 36,5 центнердан хирмон кўтарган район пахтакорлари давлатга 34 минг тоннадан ортиқ пахта сотдилар. «Оқ олтин» ўлкамизнинг фахри бўлган коммунист Турсуной Охунова бошчилик қилган бригада аъзолари эса ҳар гектар ердан 60.1 центнердан хирмон кўтариб ўнинчи беш йиллик планини муваффақиятли адо этдилар. Донгдор пахтакор бошқараётган бригада заршунослари ўнбиринчи беш йиллик ҳисобига ҳам 270 тоннадан ортиқ пахта сотдилар.

Район партия конференциясида ҳисобот даврида қўлга киритилган ютуқлар ҳақида гап борар экан, энг аввало меҳнат фронтида ўрнак бўлган коммунистлар жасорати ҳақида алоҳида тўхталиб ўтилди. Ҳар жабҳада олдинги сафда бораётган коммунистлар қатор ибратли ташаббуслар билан чиқишди. Район партия комитетининг бюро аъзоси, Карл Маркс номли колхоз бригада бошлиғи С. Тошхўжаев, Охунбобоев номли колхоз аъзоси Ленин ордени кавалери А. Бекмуродов, Навоий номли колхоз аъзоси У. Акромов, Энгельс номли колхоздан С. Дилдабеков, А. Машрабов, «Янгиобод» совхозидан Х. Қўлдошева сингари коммунистлар бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Район коммунистлари ўзларининг партия конференцияларини ёруғ юз билан кутиб олдилар. Ҳосилдорлик ҳисобот даврида 36.1 центнерни ташкил этди. Бу 1975 йилга нисбатан 1.5 центнерга ортиқдир. 111 та пахтачилик бригадаси беш йилликнинг учинчи йили халқ хўжалик планларини муваффақиятли адо этди. Охунбобоев номли колхознинг ўқувчилар бригадаси ҳар гектар ердан 47 центнердан ҳосил уйиб районда биринчилар қаторида зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этдилар.

Бироқ район хўжаликларида барча имкониятлардан тўлиқ фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Утган уч йил мобайнида 48 бригада 30 центнердан кам ҳосил олди. 90 бригада районнинг ўртача кўрсаткичидан орқада қолди. 10 та пахтачилик бригадаси халқ хўжалик планини бажара олмади.

Ҳисобот даврида саноат маҳсулотларини реализация қилиш ҳажми 120 процент ўсди. 103 бригада, 45 цех ва бошқа кўплаб ишлаб чиқариш участкалари, икки корхона, 1100 дан ортиқ ишчилар 1978 йил план топшириқларини СССР Конституциясининг бир йиллиги кунигача бажардилар. Районда янги беш йиллик ҳисобига меҳнат қилаётганлар сафи кун сайин кенгайиб боряпти. Қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатининг қолипловчиси ёш коммунист Худойберган Қосимовнинг ишчи календарида аллақачон 1982 йил ҳисоби очилган. Кейинги йилларда район саноат корхоналарида ишлаб чиқариш самарадорлиги анча ортди. Кўпгина оғир қўл меҳнати жараёнлари механизациялаштирилди. Натижада 350 ишчи қўл меҳнатидан озод бўлди. Станокларнинг бўш туриб қолиши анча камайди. Кўплаб ишчилар, хизматчилар, инженер-техник ходимлар «Коммунистик меҳнат зарбдори», «Социалистик мусобақа ғолиби» деган номга сазовар бўлишди. Шағал-қум карьери, пахта тозалаш заводи, қурилиш материаллари ва конструкциялари комбинатида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати ортди. Меҳнат унумдорлигининг ошиши эвазига пландан ташқари 5,5 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқариш имкони туғилди.

Район XXIII партия конференциясида ҳисобот доклади қилган райкомнинг биринчи секретари **К. Б. Мамедов** эришилган ютуқларни таъкидлаш билан бирга йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақида ҳам батафсил тўхталиб ўтди.

— Район саноатчиларининг эришаётган ютуқлари сўзсиз салмоқлидир,— деди докладчи. Лекин ҳали ҳам станок ва механизмлардан тўла куч билан фойдаланмаслик, кадрларнинг қўнимсизлиги, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомининг бузилиб турилиши ҳоллари учраб турипти. Салкам уч йил мобайнида район саноат корхоналарида 1100 ишчи куни йўқотилди. Бошланғич партия ташкилотлари, ҳар бир коммунистнинг олдида турган вазифа корхоналардаги бундай носоғлом ҳолатнинг олдини олиш, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг активлигини оширишга қаратилиши лозим.

Район бунёдкорлари конференцияга катта меҳнат ютуқлари билан келишди. Ўтган йиллар давомида 12 миллион сўмликдан ортиқ капитал маблағ ўзлаштирилди. Ҳисобот даврида ҳар бири 1200 бош қорамолга мўлжалланган учта йирик сутчилик комплекси фойдаланишга топширилди. 3584 ўқувчига мўлжалланган бешта мактаб, 560 ўринли болалар боғча ва яслилари, район партия комитетининг маъмурий биноси, марказий омонат касса, 10 минг квадрат метр турар-жой ва бошқа маданий-маиший объектлар қад кўтарди.

Лекин қурувчилар ишида ҳам жиддий нуқсонлар мавжуд. Фойдаланишга топширилаётган объектларнинг сифати талаб даражасида эмас Қатор қурилишлар муддати бесабаб чўзиб юборилмоқда. Бошланғич партия ташкилотлари, қурилиш раҳбарлари эътибори меҳнат унумдорлигини янада ошириш, машина ва механизмлардан унумли фойдаланишга қаратилиши керак.

Район партия ташкилоти бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик фаолиятини, коммунистларнинг масъулиятини оширишга катта эътибор бериб келмоқда. Ҳисобот даврида район партия ташкилоти сафи мустаҳкамланди ва ўсди. Ишлаб чиқариш илғорларининг муносиб вакиллари партия сафига қабул қилинди. Уларнинг аксарияти комсомол сафларида тобланган ёшлардир.

Райком пленумлари ва бюроларида бошланғич партия ташкилотларининг фаолияти муҳокама қилиб борилди. Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш, ижрони текшириш, партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кишиларга сезгирлик билан муносабатда бўлиш, партиямизнинг олий қонуни бўлган совет кишиси ҳақида ғамхўрлик қилиш район партия комитетининг доимо диққат эътиборида турди.

Кадрларнинг меҳнат интизомига риоя қилиш ва масъулиятни ҳис этишини текшириб бориш район партия комитети ўзининг муҳим вазифаларидан бири деб билди. Танқидлардан тўғри хулоса чиқармайдиган, интизомни бузаётган раҳбарларга қатъий чоралар кўрилди. Собир Раҳимов номли колхоз раиси Ш. Бектўраев, «Октябрь 40 йиллиги» колхози партия ташкилоти секретари Н. Аҳмедов, Олмазордаги нон комбинати директори З. Абдусаматов, шағал-қум карьери директори М. Ли сингари ўз ишига совуққонлик билан қараган раҳбарларга нисбатан қаттиқ чора кўрилди. Улар ўрнига ҳар томонлама чиниққан ,муносиб кадрлар қўйилди.

— Агар районимизда ҳосилдорлик бўйича икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова, Карл Маркс номли колхоздан Суннат Тошхўжаев, Охунбобоев номли қолхоз ўқувчилар бригадалари аъзолари машъал бўлишаётган бўлса нега энди уларнинг тажрибаларини бошқа бригадаларда қўллаш мумкин эмас.— деди музокарада сўзга чиққан «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси **П. Саулкин.**— Ахир қатор бригадаларда ҳосилдорлик 30 центнерга етмаётганлиги сир эмаску. Менимча район партия комитети илғорларнинг ана шу иш услубини бошқа хўжалик ва бригадаларга тавсия этса фойдадан ҳоли бўлмас эди.

Охунбобоев номли колхоз партия ташкилотининг секретари **А. Мираҳмедов** хўжалик пахтакорлари беш йиллик планини шараф билан бажаришганини делегатларга маълум қилди. Уч йилда кўзда тутилганидан кўра 4268 тонна кўп пахта сотилди. Лекин хўжаликда бу йил ҳосилдорлик гектар бошига 3,5 центнер камайганлигини эътироф этди.

Конференцияда сўзга чиққан делегатлардан Киров номли колхоз бригада бошлиғи икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Т. Охунова**, пахта тозалаш заводи директори **Ш. Ғуломов** 5-авторемонт заводи директори **Г. Сахань**, марказий касалхона бош врачи **П. Зокиров**, «Партия XXIV съезди» совхози директори **Т. Эрназаров**, «Яллама» қишлоқ советининг раиси **Н. Юсупов**, насчилик совхоз техникуми сут соғувчиси **У. Сайданова** ва бошқа делегатлар халқ хўжалик план ва мажбуриятларини бажаришда коммунистларнинг сафарбарлик кучи тўғрисида, фойдаланилмаётган резервлар ҳақида, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини ошириш, қолоқларсиз ишлаш тўғрисида гапирдилар.

Конференцияда Тошкент область партия комитети бюроси аъзоси, облсовпроф раиси **А. В. Бранлов** нутқ сўзлади.

Конференцияда муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди, район партия комитети, район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари ва Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайланди.

* * *

Чиноз район партия комитетининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленумда **К. Б. Мамедов** район партия комитетининг биринчи секретари, **Ю. А. Ҳайдуров** район партия комитетининг иккинчи секретари, **Б. У. Ғуломова** район партия комитетининг секретари қилиб сайландилар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯ — ПАХТАЧИЛИК ИСТИҚБОЛИ

(ҒАЛАБА)

Зал тўрида тизилиб турган қирмизи байроқлар район меҳнаткашларининг КПСС XXV съезди қарорлари, ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажаришда эришаётган меҳнат муваффақиятлари ,учун тақдим этилган. Район саноатчилари беш йилликнинг ўтган даврида планга қўшимча равишда 10,2 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилдилар. Янги техника ва технологияни жорий этиш, илғорлар тажрибасига амал қилиш туфайли меҳнат унумдорлиги 19 процент ошди.

Беш йиллик вазифаларини барвақт бажариш юзасидан бошланган мусобақада қурувчилар ҳам актив иштирок этмоқдалар. Улар ўтган қисқа даврда 44 миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштириб, катта муваффақият қозондилар. Бу кўрсаткич олдинги ҳисобот даврида ўзлаштирилган капитал маблағдан 2,5 баравар кўпдир.

Қурувчилар қўли билан бунёд этилган 41 минг квадрат метр турар-жой, 1104 ўринли мактаблар, 1250 ўринли клублар ва бошқа маданий-маиший объектлар район ҳусн-жамолини яна ҳам очиб юборди. Ҳозирги кунда Свердлов номли колхозда шаҳар типидаги «Мингчинор» посёлкаси кўкка бўй чўзяпти. Бу ерда деҳқонларнинг яйраб яшашлари учун барча шароитлар муҳайё қилинмоқда.

— Қишлоқ хўжалиги экономикамизнинг асосини ташкил этади,— деди Ғалаба район партия конференциясида ҳисобот доклади қилган райкомнинг биринчи секретари **А. Б. Сандхўжаев**. Шунинг учун ҳам халқ хўжалигининг бошқа соҳалари қатори пахтачилик ва чорвачиликни бутун чоралар билан ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқдамиз.

Район пахтакорлари ҳисобот даврида она-ватанга белгиланган 158 минг 548 тонна ўрнига 181 минг 402 тонна «оқ олтин» етказиб бериб, уч йиллик планни шараф билан адо этдилар. Айниқса, зарбдор йилда кўрсатилган жасорат дилларда достон бўлди. Пахтакорлар бу йилги қийин шароитда ҳам далаларда мўл ҳосил етиштирдилар. Улар она-Ватанга пландаги 54 минг 248 тонна ўрнига 58 минг 100 тоннадан зиёд «оқ олтин» армуғон этиб, зафар маррасига биринчи бўлиб етиб келдилар.

Йиғим-теримда ипатоволиклар усули ,кенг қўлланилди. Тузилган терим-транспорт отрядларига коммунистлар раҳбарлик қилдилар. Улар ҳиссаси билан энг қизғин дамларда район кунига йиллик планнинг 10—11 проценти миқдорида «оқ олтин» тайёрлаб рекорд қўйди.

Районда пахтачиликни комплекс механизациялашга алоҳида эътибор беріляпти. 1975 йилда етиштирилган ялпи ҳосилнинг 86 проценти машиналарда териб олинган эди. Ўтган йили бу кўрсаткич 93 процентга кўтарилди. Бу йилги куз эрта келиб, ёғингарчиликлар барвақт бошланган бўлишига қарамай, ҳосилнинг 90 проценти «зангори кема»лар билан териб олинди.

Қишлоқ хўжалиги машиналаридан кенг фойдаланиш туфайли пахтанинг таннархи арзонлашиб, олинаётган соф даромад кўпаймоқда. Ҳисобот даврида район хўжаликларининг ялпи даромади 26 процент ошди. «Победа» колхозида 1975 йилда колхозчилар бир кунлик иш ҳақларига 7 сўм 26 тийин олган бўлсалар, эндиликда уларнинг иш ҳақи 10 сўм 28 тийиндан ошиб кетди. Колхозда пахта ҳосилдорлиги ҳам муттасил ошиб боряпти. Зарбдор йилда гектар бошига 48,4 центнердан хирмон кўтарилди.

Колхоз партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиққан. Бу тадбирларни бажаришда партия ташкилоти ҳисобидаги 66 коммунистнинг ҳаммаси актив иштирок этмоқда. Райондаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, Ленин номли, «Заря коммунизма» колхозларининг меҳнат коллективлари ҳам қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантириш, пахтачиликни комплекс механизациялашда, иш сифати ва самарадорлигини оширишда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар.

Ишлаб чиқаришга партиявий таъсирнинг кучайиб бораётганлиги, олиб борилаётган ғоявий-сиёсий ишлар тобора такомиллашаётганлиги, меҳнатга коммунистик муносабат шаклланаётганлиги учун ҳам ютуқлар кўлами йил сайин кенгаймоқда. Ҳозир жойларда 82 бошланғич партия ташкилоти қизғин иш олиб бормоқда. Ҳисобот даврида цех партия ташкилотлари сони 102 тадан 120 тага, партия группалари эса 35 тадан 63 тага кўпайди. Партия ҳисобидаги 2952 коммунист ва партия аъзолигига кандидат халқ хўжалигининг барча соҳаларида омманинг етакчиси ва авангарди бўлмоқда.

Район партия комитети қуйи ячейкаларнинг жанговарлиги ва активлигини оширишга, уларнинг ишчанлик қобилиятини ўстиришга алоҳида эътибор беряпти. Бюро мажлисларида бошланғич партия ташкилотлари фаолияти ҳар томонлама анализ қилинмоқда ,улар эътибори маълум вазифаларга қаратилмоқда.

Район партия комитети ҳисобот-сайлов йиғилишларининг юксак савияда ўтиши устидан ҳам алоҳида ғамхўрлик қилди. Йиғилишларда коммунистларнинг 97,2 проценти иштирок этди. Ҳар уч коммунистнинг бири сўзга чиқиб, қимматли фикр ва мулоҳазаларини ўртага ташлади. Ҳисобот-сайлов йиғилишларида сайланган секретарларнинг 65 проценти олий ва тугалланмаган олий маълумотга эгадир. Улар ҳозир қабул қилинган қарорларнинг ижроси устида қайғурмоқдалар.

Музокарада сўзга чиққан нотиқлар ўз фикр ва мулоҳазалари билан ҳисобот докладини яна ҳам тўлдирдилар.

— Цех партия ташкилотлари ва партия группаларига раҳбарлик такомиллашган сари хўжалик вазифаларини бажариш осон кўчмоқда,— деди «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози партия комитетининг секретари **А. Хўжақулов.**— Совхозимизда секретарлар кунни мунтазам ўтиб турибди. Партком аъзолари бевосита цех партия ташкилотлари ва партия группаларида бўлиб, секретарларга амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Кейинги пайтда қуйи ячейкаларнинг партком ҳисоботларини эшитиш одат тусига кириб қолди. Район партия комитети илғор хўжаликлар базасида тармоқлар бўйича секретарларнинг семинарларини ўтказиб турса, янги сайланган секретарларга йўл-йўриқ кўрсатиб борса, яна ҳам яхши бўларди.

Энгельс номли колхоз звено бошлиғи **А. Старикбвнинг** фикрлари ҳам барчага маъқул тушди. У қишлоқ хўжалигида қолоқларсиз ишлаш ҳаракатини кенг қулоч ёйдириш зарурлигини уқтирди. Колхоздаги Анатолий Ким бошлиқ 3-бригада аъзолари бу йил 53,1 центнердан «оқ олтин» ҳосили олдилар. Лекин бошқа участкаларда ҳосилдорлик сезиларли даражада ўсмади.

— Коллективимиз ўн бир ойлик топшириқни 4 ноябрда бажарди,— деди Гул луб заводи сараловчиси **С. Хошимова.**— Планга қўшимча равишда 637 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Ютуқларимиз молнияларда ўз ифодасини топмоқда. Мусобақа давомида туғилаётган янгиликлар кенг пропаганда қилинмоқда. Лекин корхонамизда ҳали ҳам штурмчиликка йўл қўйилаётганлиги, меҳнат интизомининг пастлиги бизни ташвишлантирмоқда. Ишчиларга яратиб берилган маданий-маиший шароит ҳам талаб даражасида эмас.

Делегатлар «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози звено бошлиғи, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Э. Алиевнинг** сўзини қизиқиш билан тингладилар. Қаҳрамон бошлиқ звено бу йил 72 гектар ерда деҳқончилик қилиб, 52 центнердан ҳосил олди. Э. Алиевнинг ўзи 150 тонна пахтани «зангори кема» бункеридан тўкди. Бу ипатоволиклар усулига кенг амал қилиб, техникадан самарали фойдаланиш натижасидир.

«Победа» колхози раиси **Н. И. Пак**, «Коммунизм» совхози механизатори, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати **Т. Қосимова**, «Огонёк» совхоз-заводи партия комитетининг секретари **У. Мақсудов** ва бошқа ўртоқлар ҳам конференцияда сўзга чиқиб, қимматли фикрларни ўртага ташладилар.

Конференцияда область ижроия комитети раисининг ўринбосари **М. Қ. Қодиров** нутқ сўзлади.

Конференцияда муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди, район партия комитети, район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари, Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайланди.

* * *

Ғалаба район партия комитетининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленумда **А. Б. Сандхўжаев** район партия комитетининг биринчи секретари, **О. Т. Тургунбоев** район партия комитетининг иккинчи секретари, **Д. О. Зарединова** район партия комитетининг секретари қилиб сайландилар.

Ж. НОСИРОВ.

Суратда: Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикасининг илғор назоратчилари С. Ташкаева, Ф. Ким, Р. Камолова, Н. Сулиз, Г. Майнусова, С. Кубус. Бу пешқадам қизлар ҳар куни 10 минглаб метр газламани назоратдан ўтказишмоқда.

А. Тўраев фотоси.

СССР ХАЛҚ АРТИСТИ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ КОМИЛ ЁРМАТОВНИНГ ХОТИРАСИНИ АБАДИЙЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Комил Ёрматовнинг ўзбек совет кинематографиясини ривожлантиришдаги катта хизматларини назарда тутиб, жамоатчилик истакларини эътиборга олиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети унинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Тошкент шаҳрининг Юнусобод массивидаги кинотеатрга Комил Ёрматов номи берилди. Тошкент шаҳар партия комитети билан Тошкент шаҳар ижроия комитетига Тошкент шаҳридаги кўчалардан бирига Комил Ёрматов номи бериш топширилди.

Тошкент шаҳар ижроия комитетига Комил Ёрматов қабрига унинг бюстини ўрнатиш таклиф қилинди.

АКТИВЛИК ВА ИШЧАНЛИК БИЛАН

(ЯНГИОБОД)

Янгиобод шаҳар партия конференцияси активлик ва ишчанлик билан ўтди. Конференцияда шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **К. М. Тимофеев** ҳисобот доклади қилди.

Докладчи ва музокарада қатнашган делегатлар КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан олиб борилаётган катта ташкилий-тарбиявий ишлар тўғрисида гапирдилар. Ҳисобот даври воқеаларга бой бўлди. Саноатчилар, қурувчилар ва транспортчилар мавжуд резервларни ишга солиб, маҳсулот тайёрлаш ҳажмини йил сайин кенгайтирмоқдалар, иш сифати ва самарадорлигини оширмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида халқимиз қўлга киритган ютуқлар анализ қилинди, беш йиллик топшириқларини муддатдан илгари бажариш йўл-йўриқлари кўрсатилди. Шаҳар партия ташкилоти Пленум қарорларини амалга ошириш юзасидан зарур чора-тадбирларни кўриши, бутун куч ва имкониятни ўнинчи беш йиллик марраларини муваффақиятли эгаллашга сафарбар этиши керак.

Конференцияда Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари **Н. И. Малихин** нутқ сўзлади.

Конференцияда муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди, шаҳар партия комитети, шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари. Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайланди.

* * *

Янгиобод шаҳар партия комитетининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленумда **К. М. Тимофеев** шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, **Г. И. Потатуев** шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари, **Т. Йўлдошев** шаҳар партия комитетининг секретари қилиб сайландилар.

СОВЕТ КИШИСИНИНГ

МАМЛАКАТИМИЗДА Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасидан кейин ўтган давр мобайнида халқимиз ҳаётида ҳамма нарса ўзгарди.

Бизда тарихда шу дамгача ҳеч бир учратилмаган янги жамият яъни кризислар бўлмайдиган, экономикаси ва маданияти тобора ўсиб борадиган, барча кишилар чинакам эркинлик ва инсоний ҳуқуқларга эга бўлган, илмий-материалистик дунёқараш ҳукмронлик қилаётган социалистик жамият барпо этилди. Социалистик экономика, фан ва маданият, социалистик ижтимоий муносабатлар қарор топди.

«...Утган олтмиш йилнинг энг муҳим якуни, у ҳам бўлса совет кишисидир,— деди Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида қилган ҳисобот докладида.— Совет кишиси эркинликни курашларда қўлга киритиб, уни энг оғир жангларда сақлаб қола олди. У кучини аямай ва ҳар қандай қурбонлардан қайтмай, келажакни қурди. У ҳамма синовлардан ўтиб, ўзи таниб бўлмайдиган даражада ўзгарди. ғоявий эътиқодни ва жуда катта ҳаётий ғайратни, маданиятни, билимларни ва бу билимларни тадбиқ қила билишни ўзида мужассамлаштирди. У ўзи оташин ватанпарвар бўлиш билан бирга изчил интернационалист ҳам бўлди ва ҳамиша шундай бўлиб қолади».

Коммунизм ишига чексиз садоқат, ватанпарварлик ва интернационализм, юксак меҳнат ғайрати ва ижтимоий-сиёсий активлик, коммунистик ғоявийлик, коллективизм, жамият бахт-саодати йўлида ҳалол ишлаш, ижтимоий мулкни сақлаш ва мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш, социалистик турмуш қоидаларини бажариш, онгли интизом, принципиаллик, ўз қадр-қимматини ва гражданлигини ҳис этиш, юксак сиёсий онглилик — ана шуларнинг ҳаммаси коммунизм қурувчисининг, етук совет кишисининг ажойиб фазилатларидир. Булар ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Тикланиш» ва «Қўриқ» хотираларида ёрқин ифодаланган.

Совет кишисининг маънавий қиёфасини белгилаб берадиган асосий фазилат шуки, у ҳаммадан аввал курашчи, революционердир, янги тарихнинг чинакам яратувчиси, социалистик жамиятнинг танҳо хўжайини, моддий ва маънавий бойликларнинг бирдан-бир эгаси ва бунёдкоридир. Совет кишиси маънавий қиёфасини характерлайдиган яна энг муҳим белгиларининг айримлари ҳақида тўхталиб ўтиш шу ўринда мақсадга мувофиқдир.

Жамият бахт-саодати йўлида меҳнат қилиш, ижодий активлик совет кишисига хос муҳим хусусиятдир. Совет кишиси ўз ҳаётини меҳнатсиз ва меҳнатдан ташқарида тасаввур эта олмайди. Меҳнатсиз ҳаётни у текинхўрлик, ўғрилик, деб билади. Совет кишиси энг яхши ҳамма ишларни ўзи учун ва бутун жамият учун қилади, у ўз мамлакатининг хўжайини, жамиятимиз куч-қудрати ва бойлигини вужудга келтирувчи ягона кучдир. Бизда халқдан бошқа ҳеч ким ижтимоий меҳнат натижаларидан фойдалана олмайди.

Социализм — меҳнаткашлар жамиятидир. Социализмда ҳар бир киши ўзидаги қобилият ва талантни меҳнат қилиш туфайли юзага чиқаради ва ишга солади. Социализмда меҳнат шундай бир куч ва тарбия мактабидирки, у кишининг кимлигини, жамиятга муносабатини, одоб-аҳлоқи, сўзи билан ишининг мос келиш-келмаслигини, хуллас, коммунистик ғоявийлиги, маънавий қиёфасини кўрсатиб беради. Социализмда ҳар бир совет кишиси меҳнат қилиш орқали жамият тараққиётига ўз ҳиссасини қўшади. Ҳар бир совет кишиси, мамлакатимиздаги ҳар бир миллат ва халқнинг асосий мақсади эса коммунизм қуришдир. Коммунизм ўз-ўзидан қурилмайди. Бунинг учун барча совет кишиларининг, мамлакатимиздаги ҳамма миллат ва халқларнинг бир ёқадан бош чиқариб, дўстлик, ҳамкорлик ва биродарлик асосида меҳнат қилишлари зарурий равишда талаб қилинади.

Бепоён мамлакатимиздаги барча халқлар сингари ўзбек халқи ҳам ўзининг ажойиб меҳнати билан коммунизм қуриш ишига катта ҳисса қўшиб келмоқда. Ўртоқ Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети X Пленумида қайд қилганидек, ўтган 12 йил мобайнида Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 1,8 баравар ўсди. Республика шу давр ичида Ватанга 55,4 миллион тонна «оқ олтин» берди, бу ўтган 25 йил мобайнида етиштирилган жаъми пахта миқдорига баравардир.

Пахтачилик тарихида бу қадар юксак натижаларга эришганлигимиз табиатнинг инсонга қилган инъоми, деб эмас, балки совет кишиларининг социалистик жамият яратиб берган имкониятлардан тўла фойдаланганлиги, дўстлиги, ҳамкорлиги, меҳнатга онгли, коммунистик муносабатда бўлганлигининг қонуний натижасидир.

Меҳнатга ана шундай коммунистик муносабатни тарбиялаш марказий вазифалардан биридир. Ленин таъбири билан айтганда, бу вазифанинг моҳияти янгидан-янги ишлаб чиқариш вазифаларини кенг ва мустаҳкам ишонтириш негизига қуришдан иборат.

Совет кишиси маънавий қиёфасининг энг муҳим, характерли белгиларидан яна бири —унинг ижтимоий манфаатлар йўлида активлик билан кураш олиб боришидир.

Ижтимоий манфаат совет кишисининг асосий манфаатидир. Ижтимоий манфаат йўлида хизмат қилишни, ўзидаги билим ва маҳоратни, ижодий меҳнат ва бой тажрибани, ақл-идрок ва заковатни коллектив манфаати учун сарф қилишни онгли совет кишиси ўзининг виждоний бурчи, қалб амри, ҳаётининг туб мақсади, деб билади. Совет кишиси мақсади буржуа жамиятида тарбияланган кишиларга ўхшаб бировларнинг бахтсизлиги ҳисобидан бахт топиш эмас. Ҳар бир одамнинг бахт-саодати, камолати бизда жамият манфаатидан четда, ундан ажралмаган ҳолда рўёбга чиқмайди, жамиятдан, коллективдан ажралган одам ҳеч қачон чинакам бахтга эриша олмайди. Социалистик жамиятдаги ҳар бир киши, ҳар бир шахс қандай ютуққа эришган бўлмасин, бу ютуқнинг заминида бир томондан, ўзининг ҳиссаси бўлса, иккинчи томондан, атрофдаги кишиларнинг, коллективнинг, социалистик ижтимоий-иқтисодий муносабатларнинг ҳал қилувчи ҳиссаси, беғараз ёрдами ҳам бор, албатта.

Ўртоқ Л. И. Брежнев «Тикланиш» хотираларида ёзганидек, совет кишисига жуда кўп нарса — катта ишга ўзининг даҳлдорлигини англаш, ўзини меҳнатда кўрсатишга интилиш, ўз маҳорати билан фахрланиш, ўртоқларининг ҳурмат-эътиборини қозониш, иззат-икромига сазовор бўлиш ҳам керак.

Ижтимоий манфаатларни шахснинг асосий манфаати, деб билиш, марксизм-ленинизм душманлари даъво қилаётганидек, кишиларнинг эҳтиёжларини гўё «чеклаб», «торайтириб» қўйиш, «шахсни қурбон қилиш», уни коллектив томонидан «ютиб, ҳазм қилиб юборилиши»ни билдирмайди. Ижтимоий манфаатлар

Серқуёш республикамизда

МУЗЕЙ ЯНГИ БИНОДА

САМАРҚАНД, (ЎзТАГ). Ўзбекистон халқлари маданияти ва санъати тарихи музейи бугун кўҳна Регистон ансамбли яқинида шаҳар марказида қад кўтарган янги бинога кўчиб ўтди. Акмал Икромов номли бу музей республикадаги энг кекса музей бўлиб, совет ҳокимияти йилларида йирик маданият манбаига айланди. Бу ерда илм, фан, пропаганда ва архив соҳасида катта ишлар олиб борилмоқда.

Бинонинг фойдали майдони 4 минг квадрат метрга боради. Бу бино қадимий Шарқ меъморчилиги анъаналарида қурилган бўлиб, зангори кошинлар билан безатилган ва ганчкорлик усулида ишланган.

Янги музей корпусининг дастлабки томошабинлари икки экспозиция — «Бугунги Самарқанд» экспозицияси ҳамда Ўзбекистон рассомлари асарларининг виставкаси билан танишдилар.

ҚЎРИҚ МАССИВНИ ЎЗЛАШТИРИБ

«Янгиерводстрой» трестининг 24-механизациялашган кўчма колоннаси коллективи Мирзачўлнинг шарқи-жанубида ўзлаштирилган янги ерларни ювишга киришди. Келаси йил баҳорда беш минг гектар ерга экин экилиши керак.

Мелиораторлар тўплаган бой тажриба, шунингдек қудратли техника қўриқни жадал суръатлар билан ўзлаштиришга имкон бермоқда. Беш йиллик охиригача бу коллектив 40 минг гектар ерни фойдаланишга топшириш мажбуриятини олди.

ДАМ ОЛУВЧИЛАР УЧУН

ПОП районы маркази яқинида халқ ҳашарга чиқди. Атрофдаги қишлоқларнинг юзлаб аҳолиси дам олиш зонасини барпо эта бошлади. Маблағни район корхоналари ва хўжаликлари ажратиб берди. Хушманзара тоғ этагидаги 17 гектар майдонда боғ-роғлар бунёд этилади, ҳовузларда сувлар мавжланиб туради. Дам олиш уйи, магазинлар, спорт иншоотлари қуриш мўлжалланмоқда. Бу ерда дастлабки дам олувчиларни баҳордаёқ қабул қилиш кўзда тутилмоқда.

(ЎзТАГ).

ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ ЯҚИН МАСЛАҲАТЧИСИ

«СОВЕТ МАКТАБИ» ЖУРНАЛИ 60 ЁШДА

СОВЕТ ҳокимиятининг дастлабки йилларидан бошлабоқ партия ва ҳукуматимиз социалистик революция ғалабаларини мустаҳкамлаб бориб, мамлакатда мактаб-маориф ишларини ташкил этиш, уни тез ривожлантириш, чинакамига маданий революцияни амалга ошириш масалаларига ниҳоят катта эътибор бердилар. Улуғ Ватанимизда, шу жумладан қуёшли Ўзбекистонда совет мактаблари, халқ маорифи ва маданий-оқартув муассасалари, турли ўқув юртлари вужудга кела бошлади. Нашриётлар ташкил топди. Миллий тилларда китоблар, дарсликлар, методик қўлланмалар, рисолалар, газета ва журналлар чиқариладиган бўлди.

Ўзбекистонда педагогик матбуот вужудга келди ва ривожланди. Ўзбек совет педагогик матбуотининг дастлабки намуналаридан Туркистон Жумҳурияти Маориф Халқ Комиссарлигининг органи «Маориф» (ўзбек тилида) ва «Просвещение» журналларидир. «Маориф» журналининг биринчи сони 1918 йил 1 декабрда босмадан чиқди. Бу журналнинг нашр этилиши республиканинг маданий ҳаётида жуда катта воқеа бўлди.

Маълумки, партия ва ҳукуматимиз Туркистонда халқ маорифини ривожлантириш, аҳолини саводли, билимли, маърифатли қилиш учун муҳим қарорлар қабул қилдилар. Ана шу тарихий ҳужжатлар асосида республикада «Маориф» журналининг давоми сифатида «Билим ўчоғи», «Маориф ва ўқитғувчи», «Политехник мактаб ва педагогика», «Совет педагогикаси» журналлари нашр этилди. Педагогик журналлар қандай номларда чиқмасин, доимо партиямизнинг актив тарғиботчиси, ташкилотчиси сифатида совет зиёлиларининг кенг оммасига хизмат қилиб келди. Умумий таълим мактабларининг ўқитувчилари, барча маорифчилари, шунингдек маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари учун катта илмий-назарий ва методик ёрдам кўрсатди. Бу журналлар ўз фаолиятлари давомида Коммунистик партиямизнинг доно миллий сиёсатини, мактаб-маориф ва маданият ҳақидаги қарор ва йўл-йўриқларини меҳнаткашлар оммасига етказишда, республикада маданий революцияни муваффақиятли амалга оширишда, кишиларни революцион ғоялар руҳида, Улуғ Ленин ишига, Коммунистик партия ишига чексиз садоқат руҳида тарбиялашда алоҳида роль ўйнади.

Улуғ Ватан уруши бизнинг ғалабамиз билан тугагач, бутун мамлакатимиздагидек Ўзбекистонда ҳам халқ хўжалигини тиклаш, катта бунёдкорлик ишлари бошланиб кетди. Хусусан, мактаб-маориф масалаларига диққат-эътибор янада оширилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорига асосан республикада таълим-тарбия журнали «Совет мактаби» ташкил топди. Бу журнал ўз ўтмишдошлари: «Маориф», «Билим ўчоғи», «Маориф ва ўқитғувчи», «Политехник мактаб ва педагогика», «Совет педагогикаси» журналларининг қонуний вориси сифатида майдонга келди ва эндиликда у республикамизнинг ижтимоий, сиёсий ва маданий ҳаётида катта роль ўйнамоқда.

Педагогик журналимиз ўз олдида турган муҳим ва масъулиятли вазифаларни партия ва ҳукуматимиз талаб этган даражада бажариш, билим ва маҳорати тинмай такомиллашиб бораётган ўқитувчиларга илмий-назарий ва илмий-методик ёрдам кўрсатишда, умуман республикада халқ маорифининг барқ уриб ривожланишида ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш учун, аввало марксизм-ленинизм таълимотига, партиямизнинг мактаб-маориф тўғрисидаги қарор ва кўрсатмаларига амал қилди. Ўз атрофига республикамизнинг таниқли илм-фан ва маданият намояндаларини, халқ маорифининг устоз-мураббийларини, илғор ўқитувчи ва методистларни тўплади. Ўзидан илгари нашр этилган педагогик журналларнинг энг яхши анъаналарини давом эттирди. Журналхонларнинг хоҳиш ва талабларини ҳисобга олган ҳолда иш кўрди. Бу, албатта, тез орада журналнинг обрў-эътиборини оширди; ўз мухлислари — ўқитувчилар ва халқ маорифи ходимларининг яқин ҳамроҳи, маслаҳатчиси бўлиб қолди.

Партиямизнинг тарихий XXV съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети, шунингдек Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг мактаб-маорифи ва олий таълим тўғрисидаги муҳим кўрсатмаларини амалга оширилиши натижасида республикада халқ маорифи иши янада ривожланди ва равноқ топди. Умумий таълим мактабларининг, мактабгача ва мактабдан ташқари муассасаларнинг, олий ва ўрта педагогика ўқув юртларининг тармоғи кенгайди, педагогик кадрларнинг составй сон жиҳатдан ўсди ва сифат жиҳатдан яхшиланди. Ҳозирги вақтда республикада биргина умумий таълим мактабининг сони 9,5 мингдан ортиқдир, уларда 4 миллионга яқин ўқувчи таълим олмоқда; 220 мингдан зиёд ўқитувчи ёш авлодга таълим ва тарбия бермоқда. Фақат Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ихтиёрида 14 та педагогика институти ва 34 та педагогика билим юрти ишлаб турибди. Кейинги беш йил ичида умумий таълим мактаблари учун қарийб 75 минг мутахассис тайёрланди. Мана бунинг каби улуғвор ютуқ ва муваффақиятларни тараннум этишда педагогик матбуотимиз, жумладан «Совет мактаби» журналининг ўзига хос алоҳида улуши бор, албатта.

Мактаб-маориф соҳасида содир бўлган катта ўзгаришлар, муваффақиятлар билан бирга, республикамиз педагогик матбуоти ҳам ўсди ва ривожланди. Журнал мухлислари — қаламкашларининг, обуначиларининг сафи анча кенгайди. Ҳозирги кунда «Совет мактаби» журнали ўқитувчи ва халқ маорифи ходимларининг, олий ва ўрта педагогика ўқув юртлари муаллимлари ва талабаларининг катта армиясига хизмат қилмоқда. Журналнинг тиражи 1951 йилда 10 минг, 1968 йилда 60 минг нусхани ташкил этган бўлса, айни вақтда 90 мингдан ошиб кетди.

Журнал редакцияси ва редколлегияси нима иш қилмасин, қандай бир ташаббус кўрсатмасин, ҳамиша ўз активига, ўзининг яқин мухлисларига таянади. Унинг фаолиятини партия ва совет ташкилотларининг ёрдамисиз, Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ва унинг илмий-педагогик муассасаларининг иштирокисиз тасаввур этиш мумкин эмас.

«Совет мактаби» журналининг 1979 йилги режалари янада катта. Унинг тематикасини тағин ҳам мазмунли, хилма-хил қилиш тадбирлари кўрилмоқда. Журнал саҳифаларида КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съездининг мактаб-маориф ҳақидаги қарорларини тўла амалга ошириш, ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ III ва республика маорифчиларининг V съездлари тавсиялари ва мурожаатларини пропаганда қилиш, тарбия ишига комплекс ёндашиш, ўқувчилар шахсини ҳар томонлама ривожлантириш, меҳнат таълими ва касб танлаш ишларини такомиллаштириш, ўқув программаларидаги ўзгаришлар, илғор педагогик тажрибаларни ўрганиш ва кенг ёйиш, синфдан ва мактабдан ташқари ишларни кучайтириш, педагогик ва профессионал таълим юзасидан илмий-назарий ва методик мақолаларни кўпроқ ёритиш назарда тутилмоқда.

Педагогик журналимиз партия ва ҳукуматнинг халқ маорифига қилаётган катта ғамхўрлигининг доимо актив тарғиботчиси ва ташвиқотчиси, илғор илмий-педагогик ва методик фикрлар ҳамда илғор тажриба-маҳорат мактаби сифатида кенг маорифчилар оммасига хизмат қилиб келди ва бундан кейин ҳам хизмат қилаверади.

Т. ЗУФАРОВ,
«Совет мактаби» журналининг масъул секретари.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАРНИНГ ҲАМКОРЛИГИ

УЛАН-БАТОР. (ТАСС мухбири). Монголия Халқ Республикаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашининг фаолиятида 16 йилдан буён актив қатнашиб келмоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгаши ташкил этилган кунга келгуси йил январь ойида 30 йил тўлади.

МХР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгаши иши билан шуғулланувчи комиссиянинг раиси, МХРнинг шу кенгашдаги вакили М. Пэлжээ ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: мамлакатимизнинг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига аъзо бўлиб кириши МХРнинг социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар билан ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантиришда сифат жиҳатидан янги босқич бошланганлигидан далолат берди. Бу эса МХРни аграр-индустриал мамлакатдан қазиб чиқарувчи ва ишлаб берувчи саноатнинг рационал структурасига эга бўлган индустриал-аграр мамлакатга айлантириш, социалистик экономиканинг асосий тармоқларини тўғри ва мақсадга мувофиқ бирга қўшиб олиб бориш учун катта имкониятлар яратди. Совет Иттифоқининг ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг ҳар томонлама ёрдами туфайли, деб таъкидлади Министрлар Совети раисининг ўринбосари, МХРда социализмнинг моддий-техника базаси муваффақиятли равишда вужудга келтирилмоқда.

Совет Иттифоқи ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатлар миллий кадрларни тайёрлашда МХРга жуда катта ёрдам беришяпти. Монголиянинг неча минглаб йигит ва қизлари қардош мамлакатларнинг олий ўқув юртлари, техникумлари ва ҳунар-техника билим юртларида ўқимоқдалар, кўпгина ишчилар ва инженер-техник ходимлар қардош мамлакатларнинг корхоналарида ўзларининг профессионал билимларини бойитмоқдалар ва иш тажрибасини ўрганмоқдалар.

Мен, деди М. Пэлжээ, улуғ совет халқининг беғараз ёрдамини алоҳида таъкидлаб ўтишни истайман. Бу ёрдам МХР экономикасини ривожлантириш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Масалан, шу беш йилликда 240 дан зиёд саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданий-маиший объектлар, шу жумладан Бага-Нурда кўмир қазиб чиқарувчи саноат комплекси, Улан-Баторда ва Дарханда уйсозлик комбинатлари, иссиқлик электроцентраллари, қўриқ ерлардаги давлат хўжаликлари каби йирик объектлар қурилади.

МХР ва СССР кучлари ҳамда маблағлари билан қурилаётган «Эрдэнэт» мис-молибден кон-саралаш комбинати Монголия-Совет дўстлиги рамзидир.

М. Пэлжээ сўзининг охирида бундай деди: Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига аъзо бўлган давлатлар ўртасидаги ҳамкорлик марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига асосланганлигини зўр хурсандчилик билан қайд этиб ўтамиз.

В. БАБКИН.

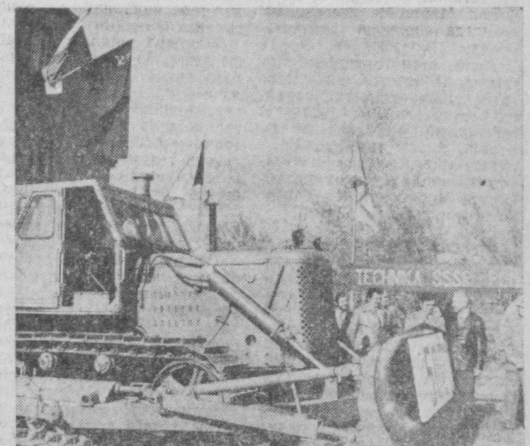

ЎЗ НАВБАТИДА совет корхоналари Чехословакияга кўплаб техника ва механизмлар етказиб бермоқда. Жанубий Моравиядаги «Прогресс» қишлоқ хўжалик кооперативи аъзолари Совет Иттифоқи юбораётган техникадан беҳад хурсанд. Яқинда кооперативга Челябинскдаги йўл машиналари заводи ясаган «Д-493 А» бульдозери юборилди. Суратда: ана шу бульдозернинг кўриниши.

А. Яковлев фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ИБРАТЛИ УМР

ТУҲФАТ ЎРНИДА

Республикамиздаги кекса юристлардан бири Жалол Маҳсумов 70 ёшга кирди. У 40 йилдан зиёдроқ фаолиятини социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш ва уни ҳимоя қилишга бағишлади.

Жалол Маҳсумов Самарқанд шаҳрида туғилди. Унинг болалиги ҳам шу ерда ўтди. 10 ёшидан бошлаб муҳтожлик ва оғир турмуш уни бойлар қўлида ёлланиб ишлашга мажбур этди. Ёш Жалол ҳар хил юмушлар билан шуғулланиб, ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотиб кўрди.

1922 йил Жалолнинг ҳаётида янги саҳифа очди. У ўша йили тенгдошлари ва дўстларининг таъсирида Ленин комсомоли сафига кирди. Унинг шундан кейинги бутун онгли ҳаёти совет ҳокимияти душманларига қарши аёвсиз кураш билан боғлиқ бўлди.

Жалол Маҳсумов Самарқанд, Бухоро ва Андижон областларида босмачилик ҳаракатини тугатиш, контрреволюцион исёнларни бостиришда фаол қатнашди. Уларга қарши курашда мардлик, жасорат кўрсатди.

Партия талантли, ишнинг кўзини биладиган коммунистларни қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, бу йўлдаги қулоқлар ва бойларнинг қаршилигини синдиришга сафарбар этганида Жалол Маҳсумов ҳам бу чақириққа биринчилар қатори «лаббай» деб жавоб берди. У жойларда коллектив хўжаликлар ташкил этиш ва уларни мустаҳкамлашда катта ишлар олиб борди.

1946 йилдан бошлаб КПСС аъзоси Ж. М. Маҳсумов ўз фаолияти давомида партиянинг ҳамма топшириқларини сидқидилдан бажарди. Жамоат тартибини сақлаш бўйича жанговар дружина бошлиғи сифатида кўплаб ишлар қилди. Бир неча марта район, шаҳар ва область партия конференцияларига делегат қилиб сайланди.

Жалол Маҳсумовнинг асосий фаолияти бевосита ҳуқуқ органлари иши билан боғлиқдир. Олий юридик маълумотли мутахассис сифатида қонунчилик идораларида меҳнат қилиб келяпти. 1930—34 йилларда давлат хавфсизлик органларида масъул ва раҳбар лавозимларида. 1936-йилгача эса республика прокуратура органларида ишлади. 1942 йилгача Ўзбекистон ССР юстиция халқ комиссарлиги аппаратида халқ суди ревизори сифатида фаолият кўрсатди. 1948 йилдан ҳозиргача Тошкент шаҳар адвокатлар коллегиясининг аъзосидир.

Тажрибали юрист Ватан олдидаги хизматлари учун бир неча бор тақдирланган. Жумладан, 1930 йилда босмачиларга қарши курашдаги қаҳрамонликлари учун фахрий қурол билан, шунингдек «Улуғ Ватан уруши йилларидаги жасоратли меҳнати учун», «Улуғ Ватан урушидаги ғалабанинг 30 йиллиги», «Меҳнат ветерани» каби қатор медаллар билан мукофотланган. Унга Совет ҳокимиятини ўрнатиш йилларидаги хизмати ва социалистик қонунчиликни сақлаш йўлидаги кураши инобатга олиниб, республика аҳамиятидаги шахсий пенсия тайинланган.

30 йилдан буён адвокатлар коллегиясининг аъзоси сифатида Жалол ака коллективнинг умумий ҳаётида актив иштирок этиб келяпти. У мунтазам равишда аҳоли ўртасида ҳуқуқ темаларида қизиқарли лекция ва суҳбатлар билан чиқяпти. Ж. М. Маҳсумовни қутлуғ ёши билан қизғин табриклаб, унга бу соҳадаги келгуси ишларида муваффақиятлар тилаймиз.

А. БОБОБЕКОВ.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ЛАГОС. Бу ерда Совет ва Нигерия олимларининг халқаро муносабатлар масалаларига, Африка ва ривожланаётган давлатлар проблемаларига доир конференцияси тугади. Конференция қатнашчилари кўпгина масалаларни, шу жумладан Африка жанубидаги вазиятни, шунингдек Совет-Нигерия алоқаларига оид масалаларни муҳокама қилдилар. Африка жанубида ирқчилик ва апартеиднинг сўнгги қолдиқларини тугатиш йўлидан адолатли кураш олиб бормоқда. Конференцияда таъкидлаб ўтилганидек, иккала мамлакат олимларининг мана шундай алоқалари СССР ва Нигерия ўртасидаги ҳамжиҳатликни янада кучайтиришга имкон беради.

БАЙРУТ. Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат АҚШнинг фаластинлик араб халқига қарши қўпорувчилик ишларини қатъий қоралади. Вашингтон Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили — Фаластин озодлик ташкилотига қарши душманчилик кампаниясининг ташаббускори бўлди, деди у.

Қўшма Штатлар Исроилга қурол-яроғ етказиб бериш билан Исроилнинг Ливан жанубидаги агрессиясини ошкора рағбатлантирди, деб таъкидлади Я. Арафат. Бу агрессия Фаластин қаршилик ҳаракатини тугатишга қаратилган эди.

АМЕРИКА—ХИТОЙ МУНОСАБАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА («АКАХАТА» ГАЗЕТАСИНИНГ МАҚОЛАСИ)

ТОКИО, 18 декабрь. (ТАСС). «Акахата» газетаси Япония Компартияси Марказий Комитети дипломатия масалалари билан шуғулланувчи комитетининг масъул раҳбари Цутому Хосинонинг АҚШ билан ХХР дипломатия муносабатлари ўрнатишга қарор берганликлари хусусидаги баёнотини эълон қилди.

Баёнотда айтиладики, Қўшма Штатлар ниҳоят «битта Хитой»ни тан олиш позициясига ўтиб, «ўзаро мудофаа тўғрисида»ги Америка—Тайвань шартномасини бекор қилди ҳамда Хитой Халқ Республикаси билан дипломатия муносабатлари ўрнатишга қарор берди. Нормал халқаро муносабатлар нуқтаи назаридан бу қарор табиий равишда қўйилган қадамдир.

Бироқ, деб таъкидланади баёнотда, ХХР билан дипломатия муносабатлари ўрнатилгандан кейин ҳам АҚШ билан Тайвань ўртасидаги норасмий муносабатлар сақланиб қолади. Бу эса Американинг Тайванга қурол-яроғ экспорт қилиш йўли билан бирга, Америка аралашуви эҳтимоли сақланиб қолаберишидан далолат беради.

ХХР билан АҚШ, дейилади сўнгра баёнотда, Осиёда ва бошқа районларда гегемонизмни тан олмаслик позициясини тутдилар. Аммо Америка ҳукуматининг [illegible] Осиёдаги Америка ҳукмронлигининг [illegible] бўлмиш Япония-Америка ҳарбий иттифоқини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш режасини тузмоқда. Шу билан бирга Американинг ҳозирги ҳукумати жанубий Кореяда ва бошқа жойларда Америка қўшинларини жойлаштиришни давом эттираяпти. Хитой эса ана шу Япония-Америка ҳарбий иттифоқини маъқулламоқда, Япония милитаризми қайтадан тикланишини қўллаб-қувватламоқда ҳамда ҳатто Осиёда Америка қўшинлари жойлаштирилишига ва «ядро зонтиги» сақланиб қолишига рози эканлигини изҳор этмоқда. Ана шуларнинг ҳаммаси уларнинг гегемонизмни тан олмаслик, унинг ҳар қандай кўринишларига қарши чиқиш тўғрисида онт ичиб берган ваъдаларини фош қилади.

АҚШ билан ХХР ўртасидаги дипломатия муносабатларининг ҳозирги қайта тикланиши тарихий заруратгина бўлмай, келгусида Осиёда ва бутун дунёда тинчликка қўшилган ҳисса бўлиб қолиши лозим эди. Бироқ, мамлакатимиздаги кўпгина кишилар муносабатларнинг мана шу нормаллаштирилиши, аксинча, кескинликни кучайтириш хавфини келтириб чиқармаса яхши эди, деб ҳавотир олмоқдалар. Бу ҳавотирлик Хитойнинг советларга қарши бирлашган фронт тузиш йўлини ва Американинг Вьетнамга нисбатан сиёсатини [illegible] реакцияларидан келиб чиқади.

МАЪНАВИЙ ҚИЁФАСИ

йўлида курашиш, меҳнат қилиш шахснинг индивидуал қобилиятларини йўққа чиқармайди, аксинча, бу қобилиятлар ҳар томонлама барқ уриб яшнаши учун зарур бўлган шарт-шароитни яратиб беради. Коллектив шахсдаги қобилият ва истеъдодларни юзага чиқариш ҳамда уларни умумий иш мақсадлари йўлида фойдаланишга имкон беради, у совет кишилари учун чинакам ҳаёт мактабидир. Ана шу коллективда инсон ўзи нималарга қодир эканлигини кўради ва кўрсатади, илгари билмаган нарсаларни билиб олади, билган нарсаларини эса бошқаларга ўргатади, авлодлар ўртасида чуқур боғланиш содир бўлади. Коллективда меҳнатга коммунистик муносабат коммунистик ғоявийлик, партия ишига садоқат, ўзи ва ўзгаларни қадрлаш сингари юксак олийжаноб фазилатлар шаклланади.

Жамият манфаатларини кўзламай, фақат ўз манфаати йўлида иш кўрадиган шахсиятпараст, худбин киши совет жамияти турмуш тарзига мутлақо ётдир. Ўз чўнтаги, ўз қорни, ўзининг майда-чуйда, икир-чикир ишлари билангина банд бўлиб, ёлғиз ўз ғамини еб юрадиган, ўзгалар меҳнати ҳисобидан бойлик орттиришга интилган киши тубан, худбиндир. Ижтимоий манфаат йўлида хизмат қилиш эса кишига куч-қувват беради, уни майда-чуйда, икир-чикир, кўнгилсиз ишлардан ўз қобиғига ўзи ўралиб қолишдан асрайди. Ижтимоий манфаат — бу коммунизм қуриш манфаати, Коммунистик партия ва Совет давлати манфаати, совет кишиларининг манфаатидир. Совет кишисининг асосий мақсади ҳам ана шу йўлда хизмат қилишга қаратилгандир.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленумида айтганидек, партия ишлаб чиқариш масалаларигагина эмас, шунингдек, кишилар ўртасидаги муносабатларга, уларнинг турмуши, маданияти, психологияси, онги масалаларига ҳамиша катта эътибор бериб келмоқда, ишлаб чиқаришни маданият билан, жуда кенг маънодаги меҳнат, турмуш маданияти, кишилар ўртасидаги муносабатлар маданияти билан қўшиб олиб бориш ҳозирги энг муҳим вазифалардан биридир.

Совет кишиси чиндан ҳам ўзининг маънавий ҳаёти билан, маданий савияси, маънавий талабларининг хилма-хиллиги, илмий ва бадиий ижодга қизиқиши, маънавий бойлик, аҳлоқий поклик, жисмоний камолотини ўзида уйғун тарзда мужассамлаштиришга, ақлий ва жисмоний, маданий ва маънавий жиҳатдан ҳар томонлама ривожланишга бўлган интилиши билан ҳам характерланади.

Совет кишилари маънавий қиёфасини характерлайдиган юксак фазилатлардан бири— инсонпарварлик, инсон қадр-қимматини ҳурмат қилиш, кишиларнинг бахт-саодати йўлида қайғуришдан иборат. Совет кишиси ўз халқини чин қалбдан севади, унинг меҳнати, ютуқлари билан чексиз фахрланади. Совет кишиси мамлакатимиздаги хилма-хил миллат ва халққа мансуб бўлган кишилар қайси бир республика, область, район, шаҳар ёки қишлоқда яшамасин, барибир, уларнинг тили, турмуш тарзи, фани, маданияти, тарихи, традицияларига ҳурмат билан қарайди, улар ютуғини ўз ютуғи, деб билади. Бир миллатнинг иккинчи бир миллатдан гўё устунлиги билан кибрланиш, ўзидан бошқа миллатнинг тили, маданияти, тарихи, урф-одати, санъатини назар-писанд қилмаслик совет кишилари табиатига батамом зиддир.

Ўзида юксак коммунистик ғоявийлик, меҳнатсеварлик, инсонпарварлик, ватанпарварлик ва пролетар интернационализми, Коммунистик партия ва Совет давлати ишига, коммунизм идеалларига чуқур садоқатни мужассамлаштирган совет кишиси социалистик тузумнинг асосий бойлигидир. Совет кишисининг олижаноб фазилатларига қойил қолиб, Америка публицисти Альберт Кан шундай деб ёзади: «Совет жамияти янги типдаги кишини яратганлиги мени ҳамма нарсадан кўпроқ ҳайратда қолдиради... Совет кишилари саховатли ва шу билан бирга қудратли кишилардир. Совет кишилари ўзларига ишончи комил ва айни маҳалда камтар кишилардир. Чуқур ватанпарварлик уларга хос фазилатдир ва айни вақтда улар кишиларга қардошларча муносабат руҳи билан суғорилган. Улар меҳнатни олижаноб иш, деб биладилар».

Совет кишилари меҳнатдаги жасоратлари, Улуғ Ватан уруши йилларидаги матонати ва мардлиги билан, социалистик жамият ғалабасини мустаҳкамлаш йўлидаги ажойиб ишлари билан бутун илғор фикрли, холис ниятли инсониятнинг таҳсинига сазовор бўлмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев «Қўриқ» хотираларида ёзганидек, «Халқимиз қаҳрамонона бир неча ўн йилликлар мобайнида келажакни деб оғир синовларга бардош бериб, кўп нарсаларни қурбон берди... Бизнинг халқимиздек ҳеч бир халқ бундай синовларга бардош беролмаган бўларди. Лекин, умуман ҳаётимизга бир назар ташланг. Ҳаётимиз ҳамиша юксалиб бормадими, ахир? Қандай тўсиқларга дуч келмайлик, ҳамиша бартараф этиб келдик. Космик кема деҳқон аравасидан нечоғлик фарқ қилса, бугунги воқелигимиз ҳам олдингисидан шунчалик фарқ қилади».

Совет кишилари Коммунистик партия раҳбарлигида тарихда биринчи бор социализмга йўл солиб, унинг ғалабасини тўла-тўкис таъминладилар. Ўз мамлакатларида етук социалистик жамият бунёд этдилар. Улар эндиликда коммунизмнинг социал-иқтисодий ҳамда маданий-маънавий негизларини барпо қилишдек олижаноб муштарак мақсад йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

З. ҒАФУРОВ,
фалсафа фанлари кандидати, доцент.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгаши доирасида Совет Иттифоқи билан техник ҳамкорлик тобора ривожланмоқда. Яқинда Угерск-Градиште шаҳридаги «ЛЕТ» заводи ходимлари «Бланик» типидаги 2500-юбилей планерини Совет Иттифоқига юборди. СССР 20 йилдан бери шу планерларни сотиб олади. Суратда: «Бланик» Л-13 планерини СССРга жўнатиш олдидан.

ЧТК—ТАСС фотоси.

Тадқиқотчи С. Боқиев Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ядро физикаси институтида катта илмий ходим бўлиб ишлайди. Унинг томонидан олиб борилган кузатишлар яхши самаралар берди. Суратда: ўртоқ С. Боқиев иш устида.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

УЗУККА ЁҚУТ КЎЗ

ТАБИАТ ям-яшил либос кийган кези бу қишлоқнинг жамолига боқиб тўймайсан киши. Ҳозир қиш фасли, қорқировли кун. Асфальт йўл ёқалаб гўё қўл ушлашиб тургандек тизилишган дов-дарахтлар тагига олтин япроқлардан юмшоқ тўшак тўшаб, ширин уйқуга кетган. Лекин бу ҳол қишлоқнинг гулдек ҳуснига ҳалал бермаган. Балки тўлин жамоли янада камолга етгандай туюлади. Бир текис саф тортиб турган замонавий турар жой бинолари олисдан садафдек оқариниб кўринади. Уларни қўли гул қишлоқ қурувчилари кейинги бир неча йил ичидагина бунёд этишган.

Тўй-томоша билан янги уйларга кўчиб кирган колхозчи оилалари ўша шодиёна кунларни ҳануз миннатдорчилик билан эслашади. Бутун умри кўримсиз, ярим хароба чордеворда ўтган қишлоқ кексаларининг қувончи, айниқса, базми жамшидга сиғмайди. Партиямиз, тузумимизни дуо қилишгани қилишган.

Бугун қишлоқда чинакам янгича, замонавий ҳаёт жўш уряпти. Бу, аввало, унинг моддий ва маданий мужассамлигида нурафшон мазмун, ифода топмоқда. Клуб, магазин, ҳаммом, кинотеатр, боғча ва бошқа маданий-маиший объектлар заҳматкаш дала меҳнаткашлари хизматида. Кечагина молҳолдан ўзгасини билмаган колхозчи хонадонида бугун Ильич нури машъала, тўрда юқори класс радиоприёмниги, магнитофон, телевизор... деворларга қўша-қўша гиламлар осилиб, полга қимматбаҳо поёндозлар ёзилган. Ҳар бир уйга водопровод, газ кириб борган. Кўп хонадонларнинг эшигида мотоцикл, енгил автомашина кўзга ташланади.

ДАРҲАҚИҚАТ, «Коммунизм» колхози марказида бир зумгина тўхтаб ўтган одамнинг ҳаёлидан даставвал: «Ажабо, бунча гўзал бу қишлоқ!», «Шаҳардан сира қолишмайди-я!» — деган фикр кечади. Аслида ҳам шундай. Колхоз қишлоғи шаҳардан чин андоза олган.

Колхоз раиси Саидраҳмон Саймоқовни «колхоз бош архитектори» десак муболағага бормаймиз. Чунки у қурилиш, бунёдкорлик ишларини жуда севади. Шу туфайли бўлса керак, унинг иштирокида кўрилган қурилишга оид ҳар қандай масала ҳал этилмай қолмайди. Қурилишга ўзи шахсан бош бўлади, кўмаклашади, ёрдамини ҳеч қачон дариғ тутмайди. Зарурат туғилиб қолса, лойиҳа масаласида ҳам кўмак бериб юборади.

Саидраҳмон ака колхозга раис бўлиб келди-ю, «оқ олтин» хирмонлари йилдан-йил юксалиб, колхозчилар хонадонига қут-барака кириб қолди. Хўжалик даромади ҳам ошди. Ана шунда у колхоз активлари, қишлоқ кексаларига маслаҳат солди:

ҚИШЛОҚЛАРГА ШАҲАР ЧИРОЙИ

— Қишлоғимизни ободонлаштиришимиз керак. Турмушимиз тўқ, нолийдиган еримиз йўқ. Лекин шунга яраша маданий яшамаяпмиз. Янги замонавий уйларда, худди шаҳардагидек яшашга вақт етди. Ҳозирги давр талаби ана шундай. Агарда кимда-ким хоҳласа, мен билан юрсин, обод қишлоқ ва посёлкалар ҳаёти билан танишиб қайтамиз!

Раиснинг юракдан чиқариб айтган бу гаплари одамларга қаттиқ таъсир қилди, кўпларни чуқур ўйлантириб қўйди: — Дарвоқе, ҳақ гап, — деди кексалардан бири ўрнидан туриб. — Қишлоқда турамиз, деб қачонгача чордеворда қолиб яшаймиз. Бошқалардан нима кам еримиз бор. Тўғриси, менинг икки ўғлим шаҳарда ўқийди. Ҳар келганда дакки беради. Ахир ўйланг, шаҳардан бирон меҳмон келиб қолса, тўғриси уйга таклиф қилгани мулоҳаза қиласан киши, уяласан. Албатта, мен ҳамма шунақа яшайди, демоқчи эмасман. Агар колхоз оилаларимиз учун янги уйлар қуриб берамиз деяётган экан буни табриклашимиз, керак бўлса ёрдам беришимиз керак!

Ана шу йиғиндан сўнг колхозда қурилиш ишлари жонланиб кетди. Қишлоқда ободончилик ишига лоқайд қаровчи киши қолмади.

1977 йил май ойида колхоз катта бир қурилишга қўл урди. Бу анчайин шаҳарларда ҳам учратиш қийин бўлган: бой миллий меъморчилик санъатини ўзида тўла мужассам этган кўркам ҳаммом биносидир. Пишиқ ғишт, мармар, ганч рангдор керамик плита сингари қурилиш материалларидан кенг фойдаланилаётган бу бинони тиклашга колхоз 650 минг сўм пул ажратган.

— Қурилиш ўз кўлами жиҳатдан областда ягона саналади, — дейди прораб Темир Сиддиқов. — У бу қишлоқ хуснига узукка ёқут кўз қўйгандек жуда ярашган. Уни ҳеч иккиланмай йирик маиший комбинат, деб аташ мумкин. Чунки, барча қулайликларга эга ҳаммомдан ташқари бу бинода меҳмонхона, аёллар ва эркаклар чойхонаси, кафе, магазин ва сартарошхона ҳам жойлашади. Олди кенг пешайвон ва зангори гумбазлар шаклида қурилаётган бу объектни келаси йил фойдаланишга топширамиз.

ҚИШЛОҚДА «зангори гумбазлар». Қандай ярашган. Бу нодир бинони қуриш ва безашда уста меъморлар Неъмат Ҳасанов, Раҳимбой Ҳасанов ва Уста Ҳофиз (Отамирзаев)лар ноёб санъат ва бор маҳоратларини ишга солмоқдалар. Улар ўйган гўзал нақшлар, гулдор шакллар худди чаманзорни эслатади, булбул навосига жўр бўлади.

Қурилишга колхозни оталиққа олган Ангрен керамика комбинати катта амалий ёрдам кўрсатаяпти. Маиший комбинат қурилишига зарур материалларни ўз вақтида мунтазам етказиб бериб турибди.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Бўка районн.

ТОЛАЛАРНИ САРАЛАШ

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг олимлари пахта толасидан ишланган буюмларнинг технологик хусусиятларини люминесценция (жисмга тушаётган ташқи нурланиш, электрик разряд, химиявий жараёнлар каби энергия манбаларидан бири таъсирида қўзғатиладиган жисм ёки модданинг ёруғланиши) методи асосида тадқиқ қилишди. Жумладан, пахта толаларининг механик ҳамда биологик нуқсонини аниқлашда дуруст натижаларни қўлга киритишди.

Изланишлар мобайнида аппаратдан олинадиган маълумотлар толаларнинг зарарланиш даражаси ҳамда характерига (механик ёки биологик зарарланиш) боғлиқлиги намоён бўлди.

Тажрибаларда аппарат кўрсатган импульслар миқдори зарарланмаган толада энг кам, биологик зарарланган толада эса энг кўпдир. Механик зарарланган толада эса импульслар сони сезиларли даражада орта боради.

Қўлга киритилган натижалар асосида олимларимиз люминесценция усулини пахтанинг сортини, пахта толасининг зарарланганлигини, шунингдек тўқимачилик материалларининг айрим технологик хусусиятларини аниқлашда қўллаш учун тавсия этишни лозим топишди.

ЁШ ЛЕКТОРЛАР МАКТАБИ.

Тошкентда рус тили ва адабиёти республика экспериментал интернати ҳузурида Ўзбекистондаги биринчи ёш лекторлар мактаби очилди. Пойтахтнинг юқори синф ўқувчилари бу ерда жамиятшунослик, нотиқлик санъати, психология, логика асослари билан танишадилар. Мактаб программасида тарих, адабиёт, санъат ўқув курслари ҳам бор.

(ЎзТАГ).

ЭКРАНДА КИНОҲАВАСКОРЛАР ФИЛЬМЛАРИ

Ҳаваскор операторлар фильмлари... Ана шу титр билан экранларга чиқарилган асарлар ҳам завқ-шавқ билан томоша қилинади. Улар мавзу жиҳатидан ҳам сюжет линиясининг мукаммал қурилиши томонидан ҳам бир-биридан ажралиб туради.

Ленталарга моҳирона туширилган бу хил фильмлар ҳаваскорлик киностудиялари қайноқ ижодий меҳнатининг маҳсулоти сифатида эътиборни ўзига тортади. Республикамизда бўлгани каби областимизда ҳам ҳаваскор фильм ижодкорларига барча шарт-шароитлар яратиб берилган.

Бундан ўн йил муқаддам бундай студиялар бармоқ билан санарли эди. Эндиликда улар ҳам сон, ҳам моддий-техника базаси жиҳатидан кенгайиб, мустаҳкамланди. Ҳозир областимизнинг шаҳар ва қишлоқларида 30 дан ортиқ студия фаолият кўрсатмоқда.

Ижодий коллективлар учун бу йил айниқса самарали бўлди. Қўлга киритилган ютуқлар Тошкент ва пойтахт области ҳаваскорлик киностудиялари фестивалида яна бир бор намойиш қилинди. «Олтин куз фильмлари» деб номланган мазкур кўрик қатор студияларга катта ижодий қувонч келтирди.

Фестивалга деярли барча студиялар қатнашди. Оққўрғон районидаги маданият уйи, Бекободдаги металлургия комбинати маданият саройи ҳаваскорлик киностудиялари яратган фильмлар жанр жиҳатидан ранг-баранг эканлиги таъкидланди. Чирчиқдаги кимёгарлар маданият саройи киноҳаваскорлари маҳсулотлари жуда қизиқарли суратга олинганлиги айтилди.

«Олтин куз фильмлари» фестивалида Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси маданият саройи студияси энг яхши киноҳаваскорлар коллективи деб топилди. «Сириус» деб номланган мазкур киноҳаваскорлар студияси ўзининг ўн йиллик фаолияти давомида 20 га яқин лента яратди. Бу асарлар орасида қўғирчоқ фильмлари ҳам бор.

Студия аъзолари суратга олган ҳужжатли фильмлари билан киноҳаваскорларнинг республика фестивалларида ҳам муваффақиятли қатнашдилар. Айрим маҳсулотлари ҳатто мукофотлар билан тақдирланди. Бу сафарги ижодий имтиҳонга эса «Муаммолар, муаммолар...» деган янги асар тақдим этилди.

Ёшларнинг касб-ҳунар танлашлари масаласи бу фильмнинг бош мавзуидир. Ана шу мақсадни лента тили билан жонли очиб беришнинг ўзи бўлмади. Ҳаваскорлар кўп изландилар. Мустақил ҳаёт бўсағасида турган йигит-қизлар романтикасига, ўй-фикрларига оид адабиётлар билан яқиндан танишиб чиқишди. Корхонада ташкил этилган касб танлаш кабинети тажрибаси ҳам қўл келди. Сценарийни ёзиш кабинет мудири Л. Прилукка топширилди.

Иш юришиб кетди. Корхона цехларида, кадрлар бўлимида съёмка ишлари олиб борилди. Бирлашма ҳузуридаги ҳунар-техника билим юртидаги таълим-тарбия жараёни қатор эпизодларда акс эттирилди. Кадрлар ўчоғи ўқитувчилари ва усталарининг касб танлашга қаратилган педагогик фикрлари ҳам ёзиб олинди. «Муаммолар, муаммолар...» ҳужжатли фильми муваффақиятли якунланди.

Фестиваль жюриси ҳам бу асар мукаммал яратилганлигини алоҳида таъкидлаб ўтди ва уни биринчи даражали диплом билан мукофотлади.

«Олтин куз фильмлари» кўригида Тошкент тўқимачилар маданият саройи киноҳаваскорларининг ҳам юзлари ёруғ бўлди. Бу студия «Оловни ҳадя эт» ҳужжатли фильми учун фестивалнинг иккинчи даражали мукофоти билан тақдирланди.

Киноҳаваскорлар студиялари фестивалини ўтказиб туриш яхши анъанага айланиб қолди. Бундай маданий тадбир коллективлар учун ўзига хос жиддий ижодий синов ҳисобланади. Бу хайрли ишга касаба союз ташкилотлари яқиндан бош қўшмоқдалар. Фестивалларнинг муваффақиятли ўтишида республика киносеварлар клубининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

А. АЛИЕВ.

ЯНГИ ПОЙИҲА

ЖАНУБДАГИ ҚЎШНИ УЧУН. Тошкентдаги «Саогидропроект» институти Афғонистондаги Қундуз дарёсида қуриладиган «Келагай» гидроузелининг лойиҳасини тузиб берди. Тўғон билан тўсилгандан кейин ҳосил бўладиган сув омборида қарийб 1 миллиард кубометр сув тўпланади. Бу эса 25 минг гектар қўриқ ерни суғориш ва яна 66 минг гектар ернинг сув таъминотини яхшилаш имконини беради. Тўғон ёнида қад кўтарадиган «Келагай» ГЭСининг қуввати 60 минг киловаттга боради.

ТОШКЕНТЛИК ПАХТАКОРЛАРГА

Бу йил деҳқон учун бўлди кўп оғир,
Чигит қайта-қайта экилди ахир,
Кузда эрта тушди совуқ, қор-ёмғир,
Аммо деҳқонларим мардлик кўрсатди.
Жиловлаб ололди ҳар бир фурсатни.

Терим ғашти қўшиқ, яллага кўчди,
Меҳнат авжи зарбдор паллага кўчди,
Ҳатто шаҳарликлар далага кўчди,
Булутлар дағдаға қилса ҳам гарчанд,
Деҳқон иш суръатин кўтарди баланд.

Шиддатидан синди аёзнинг жаҳди,
Эгатларда қолиб кетмади бахти,
Кундан-кун юксалди хирмони-аҳди,
Бутун куч-қудратин этди сафарбар,
Бирин-кетин қучди деҳқонлар зафар.

Бўка пахтакорин иши бўлди соз,
Отга қамчи босди ортидан Чиноз,
Ғалабага бўлди ғалаба мумтоз,
Барчаси маррага етди галма-гал,
Ватан чақириғига айлади амал.

Техника қудратин айтмасам бўлмас,
Ёлғиз қўл меҳнатдан кўнгиллар тўлмас,
«Зангори кема»сиз чеҳралар кулмас,
Ахир дала бўйлаб айлади парвоз,
Пўлат отин минган ҳар бир чавандоз!

Букун чавандозлар улоқ талашди,
Тошкентнинг давруғи довондан ошди,
Юраклардан зафар севинчи тошди,
Бу зафардан юрт ҳам кўтарди кўкрак,
Тошкентлик пахтакор, зафар муборак!

Бевит ЖУМАЕВ.

ИФТИХОР

Жилмайиб турибди, дўстлар, Ленинннинг
Сурати бир баланд уй пештоқида.
Уй ҳали битмаган,
Иш борар лекин:
Тез кунда битказиш иштиёқида.
Кўтарма кранлар алп филдек ҳар ён,
Майдон тепасида ўйнатар хартум.
Улар наъраскдан бўлмайдан ҳайрон,
Ленинннинг сурати жалб этар бир зум.
Ҳой, замондошларим —
Даврим аллалари,
Сизларни алқашга етмайди курбим.
Сафингизда чақнаб кескин гапларн —
Сафбоши, курашчан Ленинни кўрдим.
...Шундай:
Эзгу ишлар қайнаган жойда,
Эмас, фақат ҳафта-ю ойда,
Ҳар бир дақиқада
ваъда-ю бурчда
Гўдаклар юзига қўнган севинчда,
Улуғ юртнинг ҳар бир идорасида;
Шаҳар,
қишлоқ,
чўлу дарасида,
Турмушда бонг урса изчил қоида,
Янги из солинса юлдузда, ойда,
Дилларга нур ёқса илҳом, ихтиро...
Хуллас, кимки эзгу нени кўрибди,
Ўша ерда бизнинг мангу ифтихор —
Яратувчи Ленин кулиб турибди!

ОТАЁР.

ТЎРТЛИКЛАР

БАҲО БЕРМА

Узоқдан ойда ҳам кўринади доғ,
Яқиндан қарасанг тиниқдир балки.
Сиртдан баҳо берма инсонга мутлоқ,
Ёмон деганингнинг тозадир қалби.

ДЎСТЛИК

Дўстлик кўпроқ севгига ўхшар,
Дўстлар учун айрилмоқ малол.
Дўстлик қадрин ўлчасангиз гар,
Севгидан ҳам қиммат, эҳтимол.

Х. ТЕМИРОВ.

Пойтахтимиздаги 21-поликлиника шифокорлари хизматидан аҳоли мамнун. Бу ерда ўз касбининг моҳир устаси бўлган врачлар кўп. Врач-стоматолог М. Мир[illegible]. Суратда: врач-стоматолог беморни қабул қилмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Спорт

ДАСТЛАБКИ НАТИЖАЛАР

Лужники спорт саройида хоккей бўйича «Известия» газетаси совринн учун навбатдаги анъанавий халқаро турнир старт олди. Мусобақа байроғи кўтарилгунга қадар Финляндия ва Канада хоккейчилари биринчи учрашувни ўтказишди. Бунда 3:3 ҳисоби қайд этилди. Сўнгра эса 12-турнирнинг тантанали очилиши бўлди. Қатнашчиларга гуллар тақдим этилгач, майдонга СССР ва Швеция хоккейчилари тушдилар.

Совет спортчилари биринчи бўлимда иккита, иккинчи бўлимда учта ва сўнгги бўлимда битта шайба киритиб 6:0 ҳисобида ғолиб келдилар.

Иккинчи куни Чехословакия — Канада учрашуви мухлислар ўртасида катта қизиқиш уйғотди. ЧССР хоккейчилари 4:1 ҳисобида ғалабага эришдилар. Кеча эса СССР ва Финляндия командалари учрашдилар.

ШТАНГАЧИЛАР БАҲСИ ТУГАДИ

Ўтган дам олиш куни оғир атлетикачиларнинг айрим турлар бўйича мамлакат чемпионати ва СССР кубоги мусобақалари тугади. Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган 204 полвон Фарғонада ғолиблик учун куч синашдилар. 110 килограммгача оғирликдаги штангачилар баҳсида ереванлик Роберт Оганесян 392,5 натижа билан ғолиб келди. Уфалик Павел Горулев ҳам шундай натижага эришди. Лекин унинг шахсий вазни Р. Оганесянга қараганда бироз оғирроқ бўлганлиги учун иккинчи ўринда қолди. Бронза медалига чемпионнинг дўсти Г. Арутюнян сазовор бўлди. У икки курашда 387,5 килограмм натижа кўрсатди.

82,5 килограмм полвонлар ўртасида қатнашган республикамиз вакили Л. Куртаметов биринчи ҳаракатда кучли учликдан жой олиши мумкин эди. У РСФСР вакили В. Талаев билан бир хил 152,5 килограмм натижа кўрсатди. Лекин унинг вазни рақибига қараганда оғир бўлганлиги учун тўртинчи ўринда қолди. Полвонимиз икки курашда 335 килограмм натижа билан кучли олтиликдан жой олди.

75 килограммгача штангачилар баҳсида Э. Абдуллин 320 килограммлик натижа билан туғилган кунида шахсий рекорд ўрнатди. Бу кўрсаткич унга умумий бешинчи ўринни олишга имкон берди.

ОЛИЙ ЛИГАНИ КЎЗЛАБ

Биринчи лигада пешқадамлардан бири бўлган Тошкентнинг «Университет» баскетболчилари навбатдаги турда олий лигага ўтиш учун даъвогарлардан бири бўлган пойтахтнинг «Олмос» командаси билан учрашдилар. Жадвалдаги ён қўшниларнинг бу баҳси ниҳоятда муҳим бўлиб, ғолиб томон иккинчи ўринга кўтарилар ва мавқеини анча яхшилаб оларди. Биринчи учрашувда кучлар тенг бўлди. Ҳисоб ҳам тенгма-тенг орта борди. Орадаги фарқ ҳам катта бўлмади. Сўнгги минутларда кичик устунлик билан олдинда бораётган майдон эгалари ўйин охиригача фарқни сақлаб қолишга интилдилар ва 98:97 ҳисобида ғолиб келишди. Такрор учрашувда эса Москва баскетболчилари мағлубият аламини олишга уриниб кўрдилар. Биринчи бўлимда улар 8 очко фарқ билан олдинга ўтиб олишди. Лекин кейинчалик тошкентликлар ҳисобни тенглаштирибгина қолмай, балки 12 очко олдинга ўтиб ҳам олдилар. Университет такрор баҳсда 112:103 ҳисобида устун келиб, муҳим икки ғалабани қўлга киритди ва 13 очко билан иккита йўлланманинг бирига даъвогар бўлиб турибди.

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИ

Бугун пойтахтимиздаги «Меҳнат резервлари» спорт комплексида волейбол бўйича аёллар ўртасида СССР 41-чемпионатининг байроғи кўтарилади. Кейинги йилларда олий лигада яхши ўйин кўрсатиб, мухлисларни қувонтираётган Тошкентнинг «Автомобилист» волейболчилари СССР кубогини қўлга киритишга муяссар бўлган командалардандир. Ҳамшаҳарларимиз бу йил кучли учликдан жой олишни кўзлашган. Мухлислар волейболчиларимизнинг бу орзуларига тилакдошлар.

Бугун «Автомобилист» Москванинг «Локомотив» командаси билан, эртага эса Ворошиловграднинг «Искра» командаси билан учрашади. 21 декабрда тошкентликлар Москва области педагогика институти командаси, 23 декабрда пойтахтнинг «Динамо» коллективи ва Тошкент турнирининг охирги куни — 24 декабрда Ленинграднинг ТТУ командаси билан учрашадилар.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.40 — Гимнастика. 10.00 — «Қувноқ стартлар». 10.45 — «Французча дарслар». Бадиий фильм. 12.10 — Янгиликлар. 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — «Сени қизиқтирган китоблар». 17.00 — Фильм-концерт. 17.30 — Болаларга аталган шеърлар. 17.45 — «Новороссийскнинг афсонавий тупроғи». Телеочерк. 18.00 — Концерт. 19.00 — Хоккей. «Известия» газетасининг совринн учун. Швеция — ЧССР. 21.30 — «Вақт». 22.05 — Л. Бетховен. 13-соната. 22.30 — Хоккей. «Известия» газетасининг совринн учун. СССР — Канада.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — «Ёш куч». 18.30 — «Ишга тушириладиган объектлар — сафга». 18.50 — «Сўз — олимларга». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Кино ҳақида суҳбатлашамиз». 20.10 — «Одамлар заминда ғалла ўстирдилар, замин одамларни камол топтирди». Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Қўриқ» китоби ҳақида. 20.20 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Чашма» халқ ансамблининг концерти. 21.30 — «Вақт». 22.05 — «Олтин даврим». Музикали программа.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

20.00 — Қизил альпинистлар». Бадиий фильм, 3 ва 4-сериялар. 20.55 — Янгиликлар.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/XII да **Масхарабозлар**, 20/XII да **Корсар**, 21/XII да **Дилором**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/XII да **Келинлар қўзғолони**, 20/XII да **Қалби олов**, 21/XII да **Қароқчилар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 21/XII **да Олифта**, 22/XII **да Хотинимнинг эри.**

«Узсельхозтехника»нинг

ЯНГИЙЎЛ РЕМОНТ ЗАВОДИ

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик техникаси Давлат Комитетига қарашли Лойиҳа конструкторлик-технология бюросининг

(ПКТБ)

РЕМОНТ-МЕХАНИКА ЗАВОДИ

ДЕБ НОМЛАНДИ

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси коллективи катта мухбир, СССР Журналистлар союзининг аъзоси, Тошкент область комсомоли мукофотининг лауреати Б. Пўлатовга отаси

Мухтор **ОХУНЖОНОВ**нинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги коллегияси Янгийўл колбаса экспериментал заводи директори Н. Ж. Жумабоевга онаси

Гулсун **МАВЛОНҚУЛОВА**нинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Янгийўл колбаса экспериментал заводи маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари завод директори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи Н. Ж. Жумабоевга онаси

Гулсун

МАВЛОНҚУЛОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

БИЗНИНГ АДРЕС 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 325353; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325643; фотомухбир — 325894.

Р—07327. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Д—2547.